

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Konsumentprisindex (KPI)

2016

PR0101

Innehåll

0	Allmänna uppgifter.....	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde.....	2
0.3	SOS-klassificering.....	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	3
0.6	Uppgiftsskyldighet	3
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
0.8	Gallringsföreskrifter.....	3
0.9	EU-reglering.....	4
0.10	Syfte och historik.....	4
0.11	Statistikanvändning	4
0.12	Upplägg och genomförande	6
0.13	Internationell rapportering	7
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	7
1	Innehållsöversikt	10
1.1	Undersökta populationer och variabler	10
1.2	Redovisade populationer och storheter	11
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata.....	11
1.4	Dokumentation och metadata	12
2	Uppgiftsinsamling.....	14
2.1	Ram	15
2.2	Urval	18
2.3	Mätinstrument	23
2.4	Insamling.....	25
2.5	Databeredning	48
3	Statistisk bearbetning: antaganden och beräkningsformler.....	49
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	49
3.2	Redovisningsförfaranden.....	65
4	Slutliga observationsregister	65

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

4.1	Produktionsversioner	65
4.2	Arkiveringsversioner	65
4.3	Erfarenheter från denna undersökningsomgång	65
Bilaga 1 Antal produktgrupper och representantprodukter per COICOP		66
Bilaga 2 Vägningstal per produktgrupp och COICOP		69
Bilaga 3 Urvalsstorlekar och insamlings sätt per strata		79
Bilaga 4 Utvalda tabeller och diagram samt statistikdatabasen		81

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Priser och konsumtion

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Konsumentprisindex

0.3 SOS-klassificering

Tillhör SOS:

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken ([2001:100](#)).

Utifrån Konsumentprisindex (KPI) beräknas KPI med konstant skatt (KPI-KS) som också ingår i Sveriges officiella statistik. För mer information om KPI-KS, klicka på rubriken: Mer om undersökningen och KPI-KS (KPI med konstant skatt) och KPIF-KS (KPI med fast ränta och konstant skatt) under rubriken Fördjupad information, på SCB:s webbplats under Konsumentprisindex.

0.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation</i>	Statistiska centralbyrån (SCB)
<i>Postadress</i>	Box 24300, 104 51, Stockholm
<i>Kontaktperson</i>	Oxana Tarassiouk
<i>Telefon</i>	08-506 945 67

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

<i>E-post</i>	oxana.tarassiouk@scb.se
---------------	-------------------------

0.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation</i>	Statistiska centralbyrån (SCB)
<i>Postadress</i>	Box 24300, 104 51, Stockholm
<i>Kontaktperson</i>	Oxana Tarassiouk
<i>Telefon</i>	08-506 945 67
<i>E-post</i>	oxana.tarassiouk@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessbelagda uppgifter i den offentligt gjorda statistiken, säkerställs att de inte kan röjas varken direkt eller indirekt.

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). För statistik finns också särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen om den officiella statistiken (2001:99) och förordningen (2001:100).

0.8 Gallringsföreskrifter

En kopia av alla statistikredovisningar som getts ut som trycksak eller som pdf-fil förvaras hos Riksarkivet och Kungliga biblioteket. Med statistikredovisningar avses här redovisad statistik i form av rapporter, böcker och Statistiska meddelanden.

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Riksarkivet har den 24 oktober 2014 beslutat att upphäva Riksarkivets gallringsbeslut nr 391 den 4 september 1973 för Statistiska centralbyrån (avseende Konsumentprisindex). För Konsumentprisindex tillämpas därmed RA-MS 1998:7 och RA-MS 2006:57.

0.9 EU-reglering

KPI är utgångspunkt för beräkningen av EU-måttet Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP). Reglering sker enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2494/95. I HIKP ska de olika länderna använda gemensamma metoder i vissa viktiga avseenden, exempelvis val av indexformel och aggregeringsprinciper. I jämförelse med KPI ingår tills vidare inte i HIKP huvuddelen av egna hemsägarnas boendekostnader, bostadsrätter samt lotteri, tips och toto. I HIKP, men inte i KPI, ingår äldreomsorg, sjukhusvård samt vissa finansiella tjänster (tjänster där avgiften är proportionell mot transaktionens storlek). För mer information om HIKP, klicka på rubriken "Mer om undersökningen" på SCB:s webbplats under avdelningen Konsumentprisindex.

0.10 Syfte och historik

KPI ska mäta den genomsnittliga prisutvecklingen för hela den privata inhemska konsumtionen, de priser konsumenten faktiskt betalar. KPI utgör det gängse måttet för kompensations- och inflationsberäkningar i Sverige. KPI började beräknas månadsvis från och med juli 1954. Kvartalsvisa uppgifter finns beräknade från 1949 till och med juni 1954. Historiska serier med årsvisa indextal (baserat på levnads-kostnadsindex och Myrdal-Bouvins konsumentprisindex) finns tillbaka till 1830.

HIKP har utarbetats för att man ska kunna göra jämförelser av prisutvecklingen mellan länder inom EU. Sättet att beräkna nationella konsumentprisindex och motsvarande index varierar för olika länder och i HIKP har man samordnat metoderna. HIKP finns beräknat månadsvis från och med januari 1995.

0.11 Statistikanvändning

Huvudanvändarna av KPI utgörs av:

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

- Finansdepartementet: som underlag för beslut inom konjunktur- och stabiliseringspolitiken.
- Socialdepartementet: för fastställande av prisbasbeloppet till vilket bland annat vissa pensioner, andra sociala förmåner och studielån är knutna.
- Skatteverket: för beräkning av omräkningstal vid realisationsvinstbeskattning av fastighet samt vid beräkning av brytpunkten i inkomstskatteskalen.
- Riksbanken: som explicit målvariabel och som underlag för beslut i frågor angående penningpolitiken.
- SCB: för deflatering i nationalräkenskaperna samt statistik avseende omsättning och lager inom tjänstesektorn.
- Övrig statlig förvaltning: bland annat Statens Jordbruksverk och Konjunkturinstitutet.
- Organisationer, företag och enskilda: för indexreglering i avtal och för omräkning av värdebelopp till fast penningvärde.
- Kapitalförvaltande företag och institutioner: som underlag för bedömning av framtida räntenivåer och realavkastning.
- Huvudanvändare av HIKP utgörs av:
- Europeiska centralbanken (ECB): för att utvärdera EMU:s penningpolitiska mål och för uppföljning av konvergenzkriteriet med avseende på prisstabilitet när det gäller medlemskap i EMU.

Till SCB och KPI är knuten en särskild nämnd, Nämnden för konsumentprisindex. Nämndens uppgifter och sammansättning regleras i instruktionen (2007:762) för SCB. Nämnden består av en ordförande och åtta ledamöter. Ordförande och de andra ledamöterna förordnas av SCB. En ledamot förordnas efter förslag av Sveriges Riksbank, en efter förslag av Konjunkturinstitutet och en efter förslag av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Socialstyrelsen. Av de övriga ledamöterna ska tre besitta sådan vetenskaplig skicklighet, att de sammantaget har kompetens inom ämnesområdena nationalekonomi och statistik.

Nämnden ska handlägga frågor om beräkningar av KPI och då avgöra frågor av principiell natur rörande tillämpningen av de grunder som gäller för indexberäkningarna samt främja en utveckling av metoderna för beräkningarna av KPI. Underlag från de senaste årens möten finns att läsa på SCB:s webbplats;

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Priser-och-konsumtion/Konsumentprisindex/Konsumentprisindex-KPI/Produktrelaterat-ovrigt/Namnden-for-konsumentprisindex/.

0.12 Upplägg och genomförande

KPI och HIKP beräknas månadsvis utifrån prisförändringar på produkter (varor och tjänster) i den privata inhemska konsumtionen. Prisuppgifter samlas in för ett urval av produkter och ett urval av försäljningsställen. Varje år sker en uppdatering av båda dessa urval. Urvalsmetoder som främst används är π ps-urval, obundet slumpmässigt urval eller cut-off urval. Den första metoden innebär att urvalsenheter väljs slumpmässigt med urvalssannolikheten π proportionellt mot en storleksvariabel för dessa enheter i populationen. I den andra metoden väljs slumpmässigt med lika stor urvalssannolikhet och i den tredje väljs systematiskt de största enheterna i populationen.

Varje år uppdateras vägningstalen för produktgrupper och branscher. Underlag för vägningstal är nationalräkenskaperna, hushållsbudgetundersökningarna, detaljhandelsstatistik och annan tillgänglig marknadsinformation. Genom detta förfarande tas successivt hänsyn till förändringar i konsumtionens sammansättning och andra förändringar på konsumtionsmarknaden.

Vid beräkning av index på mest detaljerad nivå produktgruppsnivå vägs enskilda prisnoteringar med inverterade urvalssannolikheter för produkter respektive försäljningsställen (när sannolikhetsurval tillämpas) och med skattade marknadsandelar.

Prisinsamlingen utförs dels av ca 40 av SCB:s intervjuare genom butiksbesök och telefonintervjuer (så kallad lokal prisinsamling) samt internetsidor. Den lokala prisinsamlingen sker med stöd av handdatare. Insamlingsperioden för den lokala insamlingen är sedan 2008 under tre veckor, den vecka i månaden som den 15:e infaller samt veckan innan och veckan efter denna vecka. December månad utgör ett undantag eftersom mätveckorna då är förlängda och tidigare lagda. Prisinsamlingen för drivmedel har pågått under en treveckorsperiod sedan januari 2007.

Den centrala prisinsamlingen görs i huvudsak per den 15:e varje månad eller under den vecka den 15:e infaller. Prisinsamlingen sker centralt i de fall där en produkt kan antas ha enhetliga priser över hela landet eller där speciella metoder måste användas. Insamlingen sker via internetsidor och e-postenkät.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

För dagligvaror exklusive färskvaror, frukt och grönt används dagligvaruhandelns kassaregisterdata (streckkodsdata, scannerdata) som levereras direkt från affärskedjorna. Varje månad används tre veckor med vardera 32 000 uppgifter.

För receptbelagda läkemedel och alkoholhaltiga drycker genomförs totalundersökningar genom administrativa register. För nya och begagnade bilar samlar ett privat företag in ca 300 prisuppgifter var varje månad till SCB.

Totalt ingår ca 14 000 prisuppgifter insamlade av SCB:s intervjuare i de månadsvisa beräkningarna. Från de centrala prismätningarna ingår ca 3 300 prisuppgifter i de månadsvisa beräkningarna. I dessa antalsuppgifter ingår inte priserna från dagligvaruhandelns kassaregisterdata, receptbelagda läkemedel, alkoholhaltiga drycker samt nya och begagnade bilar.

0.13 Internationell rapportering

Rapportering av HIKP (se avsnitt 0.9 EU-reglering) sker till Eurostat enligt fastställda deadlines via Eurostats online-verktyg och i vissa fall via e-post.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Ändringar i KPI från år 2016

Vissa ändringar i framtagningen av konsumentprisindex (KPI) har gjorts inför 2016, vilka påverkar index från och med januari 2016.

Tandläkararvoden

Priserna på tandläkaråtgärder har tidigare mätts som priserna tandläkarna tar betalt av patienterna för enskilda åtgärder, exklusive eventuella avdrag från högkostnadsskyddet för tandvård. Från och med år 2016 kommer priserna fortsättningsvis att mätas som enskilda åtgärder. Dock kommer högkostnadsskyddet för tandvård att subtraheras från de priser tandläkarna tar för att utföra åtgärderna i de fall dessa överstiger gränsen för högkostnadsskyddet.

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Detta är ett steg närmare att mäta patienternas faktiska kostnad för tandläkarvård. Det pris som mäts i KPI kommer således att påverkas av ändringar i reglerna för högkostnadsskyddet för tandvård samt av åtgärdernas referenspriser.

Kassaregisterdata för alkoholvaror

Beräkning av index för produktgrupperna inom alkohol kommer från 2016 att utföras av SCB istället för som tidigare av Systembolaget AB. Detta har gjorts möjligt genom att Systembolaget AB kan förse SCB med veckovis aggregerade försäljningsdata, i likhet med dagligvaruhandeln där SCB redan använder liknande så kallade kassaregisterdata.

Genom detta utvecklingsarbete kan SCB räkna index över alkohol på samma sätt som för många andra produktgrupper; priskvoter beräknas per produkt med genomsnittspris över tre veckors försäljning. Från kassaregister baserat data över årsomsättning per artikel dras årliga produkturval. Vid utgående artiklar tillämpas byten.

Aggregering av index i elundersökningen

En ändring av beräkningsmetod genomförs inom elundersökningen i KPI. Med start 2016 används kvoten mellan aritmetiska medelvärden i delar av indexberäkningen, vilket innebär ett undantag från huvudregeln att elementärindex ska beräknas med geometriska medelvärden av priskvoter.

Ändringen genomförs för att ta hänsyn till en oelastisk efterfrågan på nätmarknaden samt faktumet att det inte är möjligt att substituera elenergi mot nät och vice versa.

Implementering av listpriser som mätvariabel för nya bilar i KPI

Från och med 2016 upphandlas priser på nya bilar på samma sätt som för begagnade bilar. Detta för att öka kvaliteten på undersökningen då det tidigare varit stora bortfall, osäkra prisuppgifter samt en tidskrävande undersökning. Vi får ett betydligt större urval, segmenterat på olika bilklasser vilket underlättar vid kvalitetsjusteringar/byten och en månatlig leverans av prisuppgifter.

Redesign av butiksurval för KPI:s lokala prisundersökningar

I samband med urvalsdragning av butiker för prisinsamling infördes en något ändrad urvalsdesign inför 2016. Butiker omfattande maxi-

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

malt 10 procent av detaljhandelns omsättning tillåts exkluderas i kommuner på långt avstånd från SCB:s prisinsamlare. Avsikten med denna ändring är att göra prisinsamlingen mer kostnadseffektiv så att totala antalet prismätningar per insamling kan ökas i utbyte mot mindre reskostnader mellan butiker.

Företagarhushåll

Företagarhushåll medräknas i prisindex för räntekostnadsindex från och med 2016.

Beräkning och publicering av KPIX upphör

Från och med publiceringen av januari index 2016 kommer SCB inte längre publicera den underliggande inflationen enligt måttet KPIX. Detta mått är ett uppdrag och beställaren har sagt upp sitt abonnemang. Övrig publicering av KPI påverkas inte.

Hantering av urvalsbias, utvärdering

Inför 2015 påbörjades prismätningarna i vissa nyvalda butiker redan i september i syfte att reducera en urvalsbias som annars uppstår om prisinsamling påbörjas endast i december (basen).

SCB har under 2015 beräknat kostnader för metodändringen samt gjort analyser av dess effekter. Det skall noteras att dataunderlaget är litet och osäkerheten därmed stor, men tillgänglig information visar att metodändringen bör bli gynnsam.

För ytterligare information se *Inför 2015 påbörjades prismätningarna i vissa nyvalda butiker redan i september i syfte att reducera en urvalsbias som annars uppstår om prisinsamling påbörjas endast i december (basen).*

SCB har under 2015 beräknat kostnader för metodändringen samt gjort analyser av dess effekter. Det skall noteras att dataunderlaget är litet och osäkerheten därmed stor, men tillgänglig information visar att metodändringen bör bli gynnsam.

För ytterligare information se [Korrigerig för urvalsbias](#), [Hantering av urvalsbias i KPI](#) samt [Utvärdering av tidigarelagd start av prismätningar i nya radio- och TV-butiker](#).

Ändring framskrivning räntor

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Den framskrivningsmetod som används i KPI:s räntesatsindex ändras från och med 2016. För mer information om detta, se dokumentet [Räntesatsindex - ändringar 2016](#).

För [mer information om ovan nämnda ändringar](#) samt andra tidigare metodändringar i KPI se om Nämnden för konsumentprisindex på SCB:s webbplats.

1 Innehållsöversikt

I detta avsnitt definieras population, variabler, och storheter som ingår i undersökningen för konsumentprisindex. Samt vilken statistik som är resultatet av undersökningen och dokumentation över metod och detaljer i undersökningen.

1.1 Undersökta populationer och variabler

Undersökt population		Undersökt variabel	
Namn	Referenstid	Namn	Referenstid
Produkterbjudande inom inhemsk privat konsumtion	2014	Priser på produkterbjudande	Aktuell månad 2016
		Kvantitet på produkterbjudande	Aktuell månad 2016
		Egenskaper på produkterbjudande	Aktuell månad 2016

Den inhemska privata konsumtionen består av allt som konsumeras av hushållen i Sverige. Konsumtionsbelopp skattas av Nationalräkenskaperna och används som viktunderlag för konsumentprisindex.

Undersökningen syftar till att skatta prisförändring över tiden och förändringar i pris, kvantitet eller egenskaper ger upphov till prisförändringar.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

1.2 Redovisade populationer och storheter

Redovisad population	Indelning i redovisningsgrupper	Redovisade storheter	Redovisad storhetsreferensperiod	Statistiskt mått
Den inhemska privata konsumtionens prisutveckling	Produkter grupperas i produktgrupper och i COICOP grupper	KPI totalt och prisindex för COICOP grupper	Aktuell månad 2016 från december 2015, från 1 och 12 månader	Prisindex

COICOP är en internationell klassificering enligt konsumtionens syfte. På huvudnivå delas konsumtionen in i 12 huvudgrupper som täcker hela den lagliga konsumtionen och förgrenas sedan hierarkiskt i flera undernivåer. Se bilaga 1 och två med COICOP grupper och produktgrupper.

1.3 Utflyden: statistik och mikrodata

Ett antal index redovisas varje månad och är uppdelade i totalindex, månadsförändringar och årsförändringar (12-månaders förändring). Nedan listas de index som ingår i Sveriges officiella statistik samt EU statistik (se avsnitt 3.2 för utförligare lista över publicerad statistik).

Index namn	Beskrivning
KPI (1980=100), fastställda tal	Konsumentprisindex, officiellt fastställda
KPI (1980=100), skuggindex	Skuggindex bygger i förekommande fall på reviderad KPI
KPI-KS (1980=100)	KPI med konstant skatt
HIKP (2005=100)	Harmoniserat index för konsumentpriser. Index harmoniserat med övriga stater i EU.
HIKP-CT	HIKP med konstant skatt
Prisbasbeloppet	Belopp som skrivs fram med juni KPI varje år.
Pensionspristalet	Tal som skrivs fram av KPI.

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Statistiken redovisas på Internet, i Statistikdatabasen, i publikationer och på telesvar.

Publiceras i	Beskrivning
Internet	http://www.scb.se/ämne Priser och konsumtion
Pressinfo	Kort meddelande om KPI och inflation.
Statistikdatabasen	Indexserierna samt KPI uppdelat på COICOP grupper i längre tidsserier.
SCB:s Indikatorer	KPI är en del av indikatorerna.
Ekonomisk snabbstatistik	KPI ingår i snabbstatistiken.
Röstbrevlåda	Månadens KPI meddelas på telefon.

1.4 Dokumentation och metadata

- Grunderna för KPI m.m.: 1952 års indexkommittés betänkande (SOU 1953:23) Konsumentprisindex; Prop. 1954:1, bilaga 2; Statsutskottets utlåtande 1954:13; Riksdagens skrifter 1954:92;
- 1955 års bostadsindexutrednings betänkande Bostadsposten i konsumentprisindex;
- Uppdrag åt SCB att beräkna konsumentprisindex m.m., Kungl. Maj:ts (Finansdepartementet) beslut den 28 juni 1962.
- Förslag till riksdagen; Riksdagens revisorers förslag angående konsumentprisindex (Förs. 1991/92:16).
- PM och protokoll från nämnden för konsumentprisindex.
- SM PR 15: Konsumentprisindex 1914 -2005.
- Margareta Ringqvist: Att mäta inflationen.
- Dalén, J. : The Swedish Consumer Price Index - major features
- Konsumentprisindex: Betänkande från utredningen om översyn av konsumentprisindex SOU 1999:124
- Dalén, J. : The Swedish Consumer Price Index, A handbook of methods,
<http://www.scb.se/statistik/PR/PR0101/handbok.pdf>

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

- KPI Utredningen (1999): Konsumentprisindex, betänkande från utredningen om översyn av Konsumentprisindex. Justitiedepartementet, Stockholm. SOU 1999:124.
- Norberg A. (1999): Quality adjustment – the Case of Clothing. In Proceedings of Measurement of Inflation conference, edited by M. Silver and D. Fenwick. Cardiff University, sid. 410-426.
- Ohlsson (1990), "Sequential Poisson Sampling from a Business Register and its Application to the Swedish Consumer Price Index", R&D Report 1990:6.
- Dalén, J. och Ohlsson, E. (1995): Variance Estimation in the Swedish Consumer Price Index. Journal of Business and Economic Statistics, Vol. 13, No. 3, 347-356
- Dalén, J. (2001): Urvalsosäkerheter för olika tidshorisonter i KPI, SCB, arbetspapper
- Norberg, A. (2004): Comparison of Variance Estimators for the Consumer Price Index. 8:th Ottawa Group Meeting – Helsinki – 23-25 August 2004
- Nilsson, H., Ribe, M. och Norberg, A. (2008): Variansberäkningar KPI. Projektrapport, SCB, 2008-04-10.
- Sammar, M., Norberg, A. och Tongur, C. (2012): Discussion on the Treatment of Discounts in the CPI and the Swedish experience on the use of Scanner Data. Paper presented at the Workshop on Scanner Data, Stockholm, June 7-8 2012
- ILO (2004), CONSUMER PRICE INDEX MANUAL: THEORY AND PRACTICE,
<http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/guides/cpi/index.htm#manual>
- Framställningen av statistiken och statistikregistret beskrivs i detta dokument, Statistikens framtagning (SCBDOK). SCB:s webbplats, <http://www.scb.se>.
- Kvaliteten hos statistiken beskrivs i Statikens kvalitet (BaS). SCB:s webbplats, <http://www.scb.se>.
- Detaljerad information om statistiken beskrivs i, Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus). SCB:s webbplats, <http://www.scb.se>.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

2 Uppgiftsinsamling

Uppgifter samlas in om priser, kvantiteter och kvalitetsegenskaper för ett urval av varor och tjänster som utbjuds i ett urval av försäljningsställen inom hela konsumentmarknaden i Sverige. Undersökningsperioden är primärt ett år, från december (basen) till december. Under denna period eftersträvas att varje månad insamla data om produkterbjudanden som valdes att ingå i urvalet i basen. Prisutveckling skall primärt vara från basen till var och en av årets månader. För nästa års undersökning betraktas populationen som ny och därför förnyas urvalet för varje år det vill säga undersökningsperiod.

Prismätning på vara eller tjänst gäller de priser som konsumenten betalar utan någon motprestation av konsumenten. Priset ska innehålla moms och alla andra förekommande varuskatter samt fakturaavgifter, aviavgifter och leveransavgifter i förekommande fall. Rabatter som kräver någon motprestation av konsumenten eller bara riktade till en del konsumenter ska inte tas hänsyn till.

Rabattregeln gäller då prismätningen gäller enstaka tidpunkter i månaden. Vid användande av transaktionsdata kommer förekomsten av olika rabatter variera, men detta medför inget problem då man prismäter en period och därmed erhåller en god skattning på de reella fördelningarna mellan de som får rabatt och de som inte får rabatt. Detta gäller dagligvaruhandeln som prismäts med butikskasseinformation och där medlemsrabatter är vanligt förekommande.

Det är den nationella konsumtionen som prismäts, det vill säga alla varor och tjänster för konsumtionsbruk som kan köpas inom landet. Svenskars konsumtion utomlands prismäts inte, men till exempel paketresor med inbakad utrikes semestervistelse prismäts eftersom hela tjänsten köps som ett paket i Sverige. Utrikes resor med flyg, tåg, buss och båt prismäts om resan utgår från Sverige och biljetter säljs här. Handel över Internet prismäts i valda delar, kläder, böcker och musikmedia, från inhemska Internethemsidor. Internethandeln är ökande och fler områden kommer prismätas på detta sätt.

De utvalda produkterna ändras också bara marginellt år från år, med utgående produkter och nya tillkommande produkter.

För att utföra ram- och urvalsförfarande behöver man dela upp undersökningen i flera produktområden samt i de två dimensionerna företag/butiker och produkter. På en högre produktområdesnivå är

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

ambitionen att ha en heltäckning av områden, men inom dessa gäller urval av representantvaror och tjänster. Inom de flesta produktområdena (dagligvaror är ett av undantagen) väljs urvalet av representantvaror och tjänster medvetet, det vill säga utan inslag av slumpmässighet. Detta är helt i enlighet med internationell praxis och rekommendationer i t.ex. ILO (2004);

”5.27 Modern statistical sampling theory focuses on probability sampling. Use of probability sampling is also strongly recommended and standard practice for all kinds of statistical surveys, including economic surveys. But price index practice in most countries is still dominated by non-probability techniques. - - - 5.29 Bias resulting from non-probability sampling is negligible. There is some empirical evidence to support this assertion for highly aggregated indexes.”

Konsumtionen är uppdelad i grupper enligt den internationella klassifikationen COICOP (Classification of Individual Consumption according to Purpose) och därunder i KPI:s 360 så kallade produktgrupper. Produktgrupperna täcker tillsammans hela konsumtionsområdet och inom varje produktgrupp finns det ett urval av produkter som representerar produktgruppen. Produktgruppens benämning härrör i många fall från de produkter som representerar produktgruppen, men produktgrupperna motsvarar egentligen en stratifiering av hela produktpopulationen. Se **Bilaga 1 Antal produktgrupper och representantprodukter per COICOP**. Till varje produktgrupp knyts ett vägningstal som motsvarar konsumtionens värde, som aggregeras på högre nivåer. Se **Bilaga 2 Vägningstal per produktgrupp och COICOP**.

Butikskasseregisterdata finns inom dagligvaruhandeln och ger relativt många produkter på de ingående produktgrupperna. Alkoholhaltiga drycker och läkemedel är också butikskasseregisterdata, men här är produkterna definierade som kategorier. Det finns en betydande mängd varumärken inom dessa områden som inte visas i tabellen. För bilar erhålls data från ett privat undersökningsföretag och består produkterna av kategorier av bilmärken.

2.1 Ram

KPI undersökningen använder flera ramar för att dra urval av praktiska skäl. När gäller butiker och tjänsteställen för konsumtionsvaror och vissa enklare tjänster är det möjligt att dra urval ur en gemensam

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

ram. För många tjänster däremot får upprätta speciella ramar för att kunna få fungerande urval.

Prisundersökning i butiker och lokala tjänsteställen

För flera stora produktområden kan priser samlas i butiker och andra lokala försäljningsställen av varor och tjänster. Priser är här ofta lokalt satta eller svåra att prismäta på annat sätt än med manuell mätning vid besök eller telefonintervju. Dessa områden kallas för intervjubaserade delundersökningar eftersom de lokala prisinsamlarna tillhör SCB:s fältkår av intervjuare på enheten DIH/INT. För CICOP-området 07.2.2 Drivmedel utförs prisinsamlingen av telefongruppen i Örebro på samma enhet. De COICOP områden som undersöks här är hela 01 Livsmedel och alkoholfria drycker, delar av 02 Alkoholhaltiga drycker och tobak, hela 03 Kläder och skor, mindre del av 04 Boende, större delen av 05 Inventarier och hushållsvaror, delar av 06 Hälso- och sjukvård, delar av 07 Transport, mindre del av 08 Post och telekommunikation, delar av 09 Rekreation och kultur, större delen av 11 Restauranger och logi samt delar av 12 Diverse varor och tjänster.

En sortimentsundersökning genomförs under hösten innan urvalet används från och med decembers prismätningar. Här undersöks butiker, som är nya i kommande års urval, med avseende på om de efterfrågade produkterna finns i butikerna.

Ram och ramförfarande för urval av försäljningsställen

Ramförfarandet avseende försäljningsställen och urvalsmetoden är detsamma för alla intervjuarbaserade delundersökningar i KPI samt även för enstaka centrala delundersökningar. Ramen skapas genom ett uttag av poster av arbetsställen för vissa specificerade SNI-branscher ur senaste SAMU-versionen från SCB:s företags- och arbetsställeregister (FDB).

En rensning utförs för att reducera övertäckningen bestående av arbetsställe som inte har någon försäljning till allmänheten. I FDB används variabeln Benämning för att identifiera dessa arbetsställen.

Ramen över försäljningsställen stratifieras efter SNI-bransch, men inte efter storlek, region, kedjetillhörighet e. dyl. Undantag är att:

- Varuhus och stormarknader bildar ett enda stratum med SNI-branscher 47111, 47191 och 47199. Den sistnämnda

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

innehåller huvudsakligen små arbetsställen av ringa intresse för mätningen som kommer att sällas bort.

- Stormarknader med färre än 50 anställda läggs även bland dagligvarubutiker, definieras som butik eller stormarknad vid eventuellt urval.
- Olika typer av klädesbutiker, SNI-branscher 47711 - 47715, slås samman.
- Hotell med och utan restaurang, 55101 och 55103, slås samman.

Storleksmättet vid urvalsdragning med varierande sannolikheter är en sammanvägning av antal anställda plus en och en omsättningsuppgift i registret som baseras på momsuppgifterna till Skatteverket. Den adderade ettan representerar ägarens arbetsinsats, vilket är betydelsefullt framför allt för små arbetsställen.

För lågprisbutiker inom bland annat dagligvaruhandeln är emellertid omsättningen per anställd högre än för genomsnittet. Vi får ett systematiskt underskott på arbetseffektiva enheter. De butiker som har relativt få anställda men hög omsättning kommer att ha lägre sannolikhet för att bli utvalda med antal anställda som storleksmått, än om omsättningen hade använts som storleksmått. Detta korrigeras för ett litet antal arbetsställen där hjälp-information har använts för modellskattningar.

Några speciella ramar

För vissa delar av KPI används speciella ramar. Detta gäller framförallt för många konsumtionstjänster. Ramar baseras ofta på omsättningsstatistik för företag och verksamheter. Nedan listan några speciella konsumtionsområden med vilken källa som används till ram och urval.

Konsumtionsområde	Källa för urvalsram
Konsumtion av el	Statens energimyndighet/SCB Regioner och miljö (RM), energi- och transportstatistik (ET)
Bränsle i boendet	Bolag inom gas, fjärrvärme, eldningsolja och pellets.
Hyra för lägenhet	Fastighetsregistret/SCB Region och miljö (RM), byggande, bo-

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Räntor	städer och fastigheter (BF)
Läkarvård	Banker och hypoteksinstitut
Tandvård	Landsting
Resetjänster	SCB Företagsdatabasen (FDB)
	Marknadsaktörer

2.2 Urval

Allokering av urvalet av försäljningsställen görs för varje stratum där ett mått på mellanbutiksvarians skattas. Här förutsätts urvalsstorlekarna för produkturvalen vara fixa. Det betyder att den variation som finns mellan produktvarianter låter sig visas i variation mellan butiker. Eftersom designen just nu inte tillåter en "totalallokering" där storlekar av både butiksurlval och produkturlval bestäms simultant är denna förutsättning rimlig. Arvidson (2004) "Designutredning för KPI: Effektiv allokering av urvalet för prismätningarna i butiker och tjänsteställen", Bakgrundsfakta till ekonomisk statistik 2004:05 visar att om det inte var praktiskt olämpligt så skulle urvalsstorlekarna för produkter vara större och för butiker mindre.

Skattningen av prisförändringar har aggregering i flera steg, dels över butiker till bransch och över produkter via produktundergrupp till produktgrupp och sedan till KPI totalt. Vägningstal finns i alla aggregeringarna. En speciell fördelningsfri metod har använts för skatta variansen (Jack-Knife). Helt kort finns cirka 800 butiker i urvalet. Lika många skattningar av prisutvecklingen från december året innan till referensmånad beräknas som det finns butiker i urvalet. I varje sådan skattning har en butik systematiskt tagits bort ur data-materialet.

Låt y_{hi} vara skattningen för butik i tillhörande försäljningsställets stratum h och n_h antalet försäljningsställen. Låt y vara motsvarande skattning med samtliga försäljningsställe med i beräkningarna.

$$\text{Bild } d_{hi} = (y_{hi} - y) \cdot n_h / k$$

där k är summan av produktgruppsvägningstalen för intervjuarsystemen, cirka 50 %. Divisionen medför att effekten på totala KPI av att ta bort en butik kommer att beräknas

$$\text{Variationsmättet är } a_h^2 = \frac{n_h^2}{n_h - 1} \sum_{i \in h} (d_{hi} - \bar{d}_h)^2$$

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Förslaget till urvalsstorlek är $n_h^{NY} \propto a_h \cdot \sqrt{c_h}$

där c_h är beräknad kostnad per försäljningsställe i genomsnitt, givet det produkturval som skall sökas i försäljningsställena i branschen (stratum). Urvalsstorlekarna är bestämda så att kostnaden totalt för intervjuarsystemen blir lika som föregående år eller anpassas till budget.

Metoden för urval av försäljningsställen är så kallat roterat, stratifierat, sekventiellt Poissonurval med urvalssannolikheter proportionella mot storleken av respektive försäljningsställe enligt Ohlsson (1990), "Sequential Poisson Sampling from a Business Register and its Application to the Swedish Consumer Price Index", R & D Report 1990:6.

Urvalet dras inom ramen för den ekonomiska statistikens urvalssystem SAMU. Metoden bygger på att urvalsramen förses med en variabel för permanenta likformigt fördelade slumpstal i intervallet (0,1), så kallad permanent random numbers, PRN. Nya enheter, födselar, tilldelas nya PRN, slumpmässigt, likformigt fördelade och oberoende av redan existerade nummer. Upphörda enheter försvinner helt enkelt ur ramen.

För varje enhet i urvalsramen beräknas kvoten mellan storleksmättet och det tilldelade permanenta slumptalet. Urvalsramen sorteras efter stratum och inom stratum efter dessa kvoter i fallande ordning. Det önskade bruttourvalet utgörs av de första enheterna i respektive stratum i det antal som begärts.

Årligen roteras cirka 20 procent av urvalen med en metod som kallas RRG, random rotation group method. Varje enhet i urvalsramen tilldelas inte bara ett PRN utan också slumpmässigt ett av fem RRG-nummer 1-5. År 1 minskas PRN-talet för enheter i RRG-grupp 1 med 0,1, varvid de PRN-tal som då blir negativa samtidigt ökas med 1,0 så att de återigen finns i intervallet (0,1). År 2 minskas PRN-talet för enheter i RRG-grupp 2 med 0,1 och de PRN-tal som då blir negativa samtidigt ökas med 1,0. Efter fem år har alla PRN-nummer minskats med 0,1 alternativt ökats med 0,9. De små enheter som har en urvalssannolikhet mindre än 10 procent kommer med ganska stor säkerhet att finnas i urvalen i högst fem år, medan större företag kan få vara med fler år i följd.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Bruttourvalen skall vara så stora att man, efter rensning för övertäckning, för de flesta strata har åtminstone önskad nettourvalsstorlek. Man bör dock inte beställa för stora bruttourval eftersom urvalssannolikheterna för nettourvalet då inte blir riktigt proportionella mot storleken, speciellt får man för många enheter som är valda med säkerhet. Storleken av bruttourvalen bör bestämmas efter analys av tidigare års utnyttjade bruttourval för att uppnå önskade nettourval.

Nettourvalet består av mer än 50 SNI branscher med över 800 arbetsställen. Vid undersökningen start och under året sker ett litet bortfall beroende på att butiker försvinner från marknaden av en eller annan orsak. Nettourvalet av arbetsställen varierar starkt mellan de olika branscherna (strata) beroende på olika betydelse (vikt) inom konsumtionen och på historisk urvalssäkerhet på målvariabeln prisindex. Se **Bilaga 3 Urvalsstorlekar och insamlingsätt per strata**.

Urval av produkter i "dagligvarusystemet"

Med dagligvarusortimentet avses livsmedel, drycker, tobak, varor för hushållsunderhåll, personliga hygienartiklar med mera, dock inte färskvaror. Sedan 2013 har butikskasseregisterdata används istället för prisinsamling genom butikbesök, efter försöksverksamhet under 2012. I enstaka butiker sker prisinsamling fortfarande med butiksbesök.

Alla transaktioner som har en EAN-kod kan identifieras i butikskasseinformationen. Därmed blir den operationaliserade definitionen av dagligvarusortimentet varor med EAN-kod som ingår i dagligvaruhandels levererade kassaregister. Här ingår då inte färskvaror inom kött, fisk, frukt och grönt.

Urvalen av varuvarianter har dragits centralt på prisprogrammet med metoder för sannolikhetsurval. Detta möjliggörs av att de stora butikskedjorna vänligen har bistått SCB med register över varuvarianter, med data om senaste års försäljningsvärde.

SCB har haft en vision om att årligen byta ut urvalet för cirka en femtedel av sortimentet inom dagligvaror. Detta skulle ha utförts genom att urvalen för vissa varugrupper helt har bytts ut mot helt nya och oberoende urval. I praktiken har inte resurser funnits för denna höga ambition.

Urvalsramar

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Urvalsramarna från de stora butikskedjorna omfattar cirka 50 000 artiklar vardera. Det finns möjligen undertäckning, men okänd.

Inom gruppen kolonialvaror (förpackade produkter) finns cirka 60 produktgrupper i KPI. Dessa utgör strata av produkter. Ett problem är att klassificering av varuvarianter kan utföras på många sätt. SCB och varje butikskedja gör det på olika sätt. Registren från handeln är stora och det är inte möjligt att maskinellt eller manuellt klassificera alla varuvarianter i registren. Först har tillgänglig information i ADB-form utnyttjats för preliminär gruppering, varefter ett granskningsförfarande enligt Pareto-principer har används för att manuellt kontrollera och korrigera kodningen.

I praktiken har vi sorterat posterna inom en produktgrupp i meningsfulla "understrata", t ex har sill konserver sorterats efter ansjovis, sill/strömning respektive övrigt. Ramarna har dessutom sorterats efter bland annat leverantör. När vi sedan utfört systematiskt ppsurval har vi fått en spridning av urvalet på understrata och i viss mån på leverantörer m.m. Med en sekventiell urvalsmetod, liknande SAMU:s, kan man inte uppnå detta utan en formell stratifiering och med bestämda urvalsstorlekar för varje litet understratum.

Urvalsmetod

För alla varor under det här systemet, det vill säga djupfryst, konserver, specerier och artiklar för tvätt och personlig hygien, dras varianturval men utan rotation. Urvalen blir då varje år aktuella samtidigt som de i hög grad är desamma från år till år. Tre stratifierade urval av varuvarianter dras med urvalssannolikheter proportionella mot omsättningen, ett urval för vardera block inom dagligvaruhandeln. Det finns tre block, varav två utgörs av två kedjor inom dagligvaruhandeln och det tredje blocket representerar övriga dagligvaruaktörer. Urvalen för de tre blocken är negativ samordnade.

Eftersom det blir fråga om en mix av "statistiska metoder" och praktiska förfaranden beskrivs förfarandet från A till H.

- A. Samkör med föregående års register och påför stratumkod samt det permanenta slumtalt som lagrats för varje post i registret då. Matchning utförs med hjälp av den varukod som respektive block använder.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

- B. För nya poster skapas ett likformigt fördelat slumpstal (PRN) mellan noll (0) och ett (1).
- C. Med hjälp av blockets egna varuklassificeringar, och samkörning mellan blockens register med hjälp av EAN-koden, skapas en preliminär stratumkod för de nya posterna.
- D. Kontrollera enligt Pareto-principer de viktigaste produkternas tilldelade stratumkoder. Momenten A - D utförs av ES/NS-Ö.
- E. Beräkna target inclusion probabilities $\lambda_{hi} = n_h \cdot s_{hi} / \sum_{j=1}^{N_h} s_{hj}$ där n_h är den önskade urvalsstorleken i stratum h och s_{hi} är storleken (omsättningen) för varuvariant hi , $i=1, 2, \dots, N_h$ i stratum $h=1, 2, \dots, L$. Om λ_{hi} blir större än ett läggs posten i ett stratum för poster valda med säkerhet.
- F. Beräkna värdet av rankingsvariabeln $Q_{hi} = \frac{U_{hi} \cdot (1 - \lambda_{hi})}{\lambda_{hi} \cdot (1 - U_{hi})}$, $i=1, 2, \dots, N_h$ och stratum $h=1, 2, \dots, L$, där U_{hi} är det permanenta slumptalet (PRN).
- G. Sortera registret efter stratum (h) och rankingvariabeln Q_{hi} .
- H. För varje stratum plockas de n_h första posterna som avser KPI-mätbara varuvarianter ut. Valda poster granskas vid några besök i väl sorterade butiker. Om urvalet netto blir otillräckligt kan ytterliga produkter väljas, i den ordning de ligger.

Vägningstal

Eftersom valda produkter skall vägas proportionellt mot omsättningen vid aggregeringen till index för produktgrupp, och har valt dem med urvalssannolikheter proportionella mot omsättningen blir urvalen självvägande. Undantag är de produkter som valts med säkerhet. Dessa får vägningstal

$$n_h \cdot s_{hi} / \sum_{j=1}^{N_h} s_{hj}$$

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Varierande vägningstal erhålls även om vi under stratifierat en produktgrupp i fler än ett stratum.

Butikskasseinformation i dagligvarusystemet

I dagligvarusystemet är urvalet av produkter relativt stort³; 700 produkter att mäta per butik, det är gissningsvis gällande världsrekord i KPI-sammanhang. Designen med gemensamma varuvarianturval för alla butiker i butiksurvalen per block, kallas tvådimensionell sampling. Denna design ger större varians i skattningen av prisutvecklingen än med motsvarande urvalsstorlekar och tvåstegsurval, det vill säga med oberoende varianturval per butik. Sämst fungerar den tvådimensionella designen om det inte är detaljisterna (butikerna) som bestämmer konsumentpriserna utan tillverkarna/leverantörerna och om dessa ser till att ändra priserna på ett enhetligt sätt samtidigt i hela landet och för alla butikstyper⁴.

Butikskasseinformation började utnyttjas, från och med 2012, för ett av de stora blocken inom dagligvaruhandeln och där är den manuella insamling begränsad till färskvaror, frukt, grönt, färsk fisk och kött. För 2013 utökades detta till de två övriga stora blocken. Detta innebar en stor urvalsökning av produkter eftersom det är betydligt billigare att samla in butikskasseinformation än besöksinsamlad information.

2.3 Mätinstrument

I de intervjubaserade undersökningarna har handdatorer med inlagt formulär används under några år. Detta har varit en första version och vissa problem har funnits. Nu byts denna handdator ut mot en surfplatta, med uppdaterad version av formulär. Bytet kommer att ske succesivt med början hösten 2015 och vara helt genomfört i andra kvartalet 2016. Bytet förväntas vara enklare att arbeta med och ge en effektivare användning.

För de undersökningar som utförs centralt förekommer det flera specialiserade frågeformulär som skickas till uppgiftslämnare. Det förekommer också inhämtning av priser från Internet eller direkt från uppgiftslämnare utan annat instrument än produktdefinitionen av vad som ska prismätas.

³ Egentligen kan man inte tala om relativt eftersom vi i KPI knappast har några andra centralt valda varuvarianturval som används hos flera noteringsställen.

⁴ Vore det så skulle vi å andra sidan välja få butiker och ännu fler produkter.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Mätinstrumentet för de intervjuinsamlade priserna är ett webbformulär som laddas på intervjuarnas surfplatta efter att de har loggat in och valt mätvecka.

Först syns en startsida med aktuell viktig information. Intervjuaren går sedan vidare till en sida med butiker som ingår i prismätningen under aktuell mätvecka. Dessa listas med butiksbenämning och adress. Här syns sedan vilka butiker som intervjuaren har gjort prisinsamling på och skickat in data samt vilka butiker som eventuellt återstår. Intervjuaren kan uppdatera kontaktuppgifter och ange om butiken har stängt

Man öppnar butiken och får en lista med de utvalda produkterna i butiken. Här listas produkterna med produktnamn, produktdefinition, produktbeskrivning och föregående månads pris med en produktsignal (se nedan). Här kan enkla ändringar registreras eller om priset är oförändrat anges. Om det har skett ett produktbyte eller om en kommentar behöver läggas till går intervjuaren vidare in till en mera detaljerad bild för produkten.

När alla priser för en butik har registrerats skickar intervjuaren in uppgifterna till Avdelningen för Ekonomisk Statistik, Prisenheten på SCB (ES/PR) där de kan granskas redan dagen efter prismätningen.

Produktsignalen ger information om prisinsamlingssituationen:

- 11 Oförändrat pris och kvantitet, ordinarie pris
- 12 Oförändrat pris och kvantitet, reapris
- 13 Oförändrat pris och kvantitet, kampanjpris
- 01 Ändrat pris och/eller kvantitet, ordinarie pris
- 02 Ändrat pris och/eller kvantitet, reapris
- 03 Ändrat pris och/eller kvantitet, kampanjpris
- 21 Byte av produktvariant, ordinariepris
- 22 Byte av produktvariant, reapris
- 23 Byte av produktvariant, kampanjpris
- 55 Produkten saknas eller har tagit slut

Telefonintervjuare

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Ett specialfall är insamling av priser från bensinstationer, där drivmedel, bildäck och biltvätt prismäts. Denna undersökning utförs av telefonintervjuare på SCB som sitter i Örebro. De som utför dessa prismätningar har direkt access till KPI:s produktionssystem och kan registrera priserna på SQL databasen med hjälp av systemets gränssnitt. Detta utförs då på samma sätt som för de så kallade centralpriserna som samlas in centralt av personalen på ES/PR

2.4 Insamling

Under detta avsnitt behandlas insamlingsförfarandet för intervjuinsamlade priser och centralt insamlade priser.

Insamlingsförfarande, fältundersökning

Insamling av priser sker en gång i månaden per produkterbjudande och det sker under 3 insamlingsveckor. Butikerna fördelas till vecka 1, 2 eller 3. Den andra veckan är den vecka då den 15:e infaller och första veckan är veckan före samt tredje veckan är veckan efter. Insamling utförs antingen med butikbesök eller med telefonkontakt.

För prisinsamlingen från bensinstationer är fördelningen över insamlingsperioden mer detaljerad. Av de 100 utvalda bensinstationerna har var och tilldelats en undersökningsdag under treveckorsperioden. Fördelningen är ungefär lika många per vardag.

För prisinsamling med handdatorer skickas data från databasen i KPI:s produktionssystem för undersökningsomgången till Avdelningen för Datainsamling för individer och hushåll, Enheten för intervjuverksamhet (DIH/INT) och här fördelas utskicket på intervjuarna och skickas till deras datorer. Intervjuarna laddar sedan handdatorn från sin dator. Intervjuarna fyller i formulären vid prisinsamlingen. När prisinsamlingen är klar överförs data från handdator till dator och därefter överförs data till DIH/INT som sammanställer och skickar till ES/PR. Databasen laddas av personal på ES/PR. Utskick och mottagning utförs 3 gånger i månaden i samband med de 3 insamlingsperioderna.

Urval av produkter

För andra produkter än dagligvaror saknas i de flesta fall urvalsramar. Produkter som prismäts i butiker väljs subjektivt av intervjuaren

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

som tilldelats butiken och produkten. Produkter som väljs på detta sätt finns inom produktområdena kläder och skor, inventarier och hushållsvaror, fritidsvaror, datorer, fotoutrustning, radio, TV och Audio utrustning, restauranger och logi samt en del personliga tillhörighetsvaror. Dessa produkter har en bredare definition än vad dagligvarorna har, beroende på att med en alltför smal och exakt produktdefinition är risken stor att den efterfrågade produkten inte finns i butiken.

För den här typen av produkturval finns regler för urvalet och löpande månatliga prismsätningar.

- Den mest sålda produkten inom given produktdefinition väljs.
- Alternativt väljs produkt som finns bland de mest sålda produkterna inom samma definition.
- Produkten prismsätts så länge som den är aktuell i urvalet och i försäljningen.
- När en produkt utgått ur försäljningen ska den bytas mot en ny produkt.
- När en produkt visar tecken på betydligt avtagande försäljning, har flyttas till undanskymd plats eller har haft flera realisationer på rad, ska produkten bytas.
- Vid byte av produkt gäller att liknande produkt ska väljas och att produkten ska vara bland de mest sålda produkterna inom given produkt-definition.
- Om produkten är definierad som en kvalitetsjusteringsprodukt så ska en kvalitetsjustering utföras vid produktbytet.
- Kvalitetsjusteringen anges med ett belopp på hur mycket mer eller mindre kvalitet som den nya produkten kan värderas med (för prisjusteringar och kvalitetsjusteringar se avsnitt 3.1.3).

Några speciella delundersökningar

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Några större undersökningar som använder olika urvalsmetoder presenteras här. Dessa undersökningar kallas för Centralprisundersökningar där priser samlas in centralt från Prisenheten på SCB. Priser hämtas in varje månad med frågeformulär, sökningar på Internet och direkt kontakter med uppgiftslämnare. Ett exempel är nätpriser för elprisundersökningen. Frågeformulär skickas till de valda bolagen varje månad. Tidigare skickades också frågeformulär för elkraftspriserna men numera erhåller vi istället alla dessa priser från myndigheten Energimarknadsinspektionen.

Hysesundersökningen

Hysesundersökningen i KPI undersöker priser (hyror) för hyreslägenheter och garage. Därutöver används index för hyreslägenheter som en skattning av boendekostnaden för bostadsrättslägenheter. Den här hyresekvivalensansatsen för bostadsrätter är en metod som används internationellt. Antagandet är att förändring av boendekostnader för bostadsrätter kan skattas av hyresförändringarna för hyresfastigheter.

Populationen är lägenheter som upplåts med hyresrätt. Lägenheterna ska också vara tillgängliga på den öppna marknaden. Med andra ord ingår inte lägenheter som är studentbostäder, äldreboende, servicebostäder och dyl.

KPI:s urval av hyreslägenheter är ett suburval från den större och årliga undersökningen Hyror i bostadslägenheter (HiB) som utförs av RM/BF. Urvalet för HiB består av cirka 12 000 hyresrätter, där fastighetsägaren eller förvaltaren besvarar frågor om hyran för lägenheten. Urvalet är stratifierat på regioner, Stor-Stockholm, Stor-Göteborg, övriga större kommuner och övriga mindre kommuner, samt år för färdigställande och lägenhetstyp. För KPI dras ett suburval från HiB på ungefär 1 000 hyresrätter av de 12 000 hyresrätterna. Urvalet är ett så kallat roterande pps-urval (Pareto nps) med utbyte av ungefär en femtedel av hyresrätterna varje år. Urvalet dras på hösten ur hela HiB urvalet för den pågående undersökningen och januarihyran från denna undersökning ingår i viktningen av lägenheterna.

Urvalssannolikheten, $\lambda_{k|s_a}$, för att en till HiB utvald lägenhet k skall komma att inkluderas i suburvalet till KPI, bestäms som

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

$$\lambda_{k|s_a} = n \times \frac{x_{kh} \times \frac{N_{kh}}{n_{kh}}}{\sum_{s_a} (x_{kh} \times \frac{N_{kh}}{n_{kh}})}$$

Där

n är den önskade urvalsstorleken för KPI:s suburval,

anger lägenheten kh :s hyra för senaste januari (januari ett år innan januari för KPI:s mätmånad) enligt HiB,

N_{kh} står för totala antalet lägenheter i det nyssnämnda HiB-stratumet h och

n_{kh} står för antalet till HiB utvalda lägenheter från stratum h .

S_a betecknar det totala HiB-urvalet.

Vid KPI:s suburval av lägenheter till BHU används ett samplings-schema, som benämns Pareto π ps. Schemat är mycket likt sekventiell Poisson-urval, vilket är det schema som används för KPI:s butiks-urval. Båda dessa scheman har, förutom egenskapen att de kan användas för att realisera ett urval enligt en urvalsdesign med sannolikheter proportionella mot en storleksvariabel, även egenskapen att de möjliggör urval av fixerad storlek och detta dessutom under restriktionen att urvalet sker efter SAMU principer.

Vid det årliga suburvalet beräknas för varje lägenhet k värdet på en så kallad rankingvariabel, Q_k , med ledning av lägenhetens permanenta slumpetal ξ_k samt lägenhetens inklusionssannolikhet vid suburvalet $\lambda_{k|s_a}$ (inklusionssannolikheten vid suburvalet under det givna HiB-urvalet). Värdet på rankingvariabeln beräknas då enligt följande formel

$$Q_k = \frac{\xi_k \times (1 - \lambda_{k|s_a})}{\lambda_{k|s_a} \times (1 - \xi_k)}$$

Data samlas in med elektronisk blankett av DFO/IF. Den huvudsakliga undersökningen görs den första månaden varje kvartal, med må-

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

nadsvis uppföljning till dess fastighetsägaren har lämnat prisuppgifter för hyresförändring för året. Fastighetsägare som är nya i urvalet för kommande år, får undersökningen redan i oktober för att få med prisuppgifter i basen för det kommande året.

Egnahem

Kostnaderna för boende utgör en relativt stor del av Sveriges KPI-mätning. Utöver hyror prismäts inom COICOP-gruppen för boende även olika kostnader för egnahem samt elektricitet och bränsle. I detta avsnitt beskrivs index för egnahem som delas upp i två grupper, Egnahem: Vatten och bostadsanknutna tjänster samt Egnahem: Nyttjande av bostaden.

Den första gruppen är rena driftskostnader för annat än energi, och den består av kostnader för vatten och avlopp, renhållning samt sotning. För vatten och avlopp samt renhållning utgörs rampopulationen av kommuner och ett urval dras proportionellt mot storlek där antal villor i kommunerna är storleksvariabeln. För sotning dras ett urval av företag i branschen 81222 Skorstensfejare från FDB. Prisinsamling utförs centralt från prisenheten.

I den andra gruppen ingår ett flertal kapitalrelaterade kostnadsposter varav räntekostnader och avskrivningar är de största, men där även tomträttsavgäld, reparation varor, försäkringsavgifter och kommunal fastighetsavgift utgör egna mätningar.

Räntekostnadsindex: Allmänt

Undersökningen för räntekostnader i KPI avser att mäta hushållens räntekostnader för att bo i egnahem. Räntekostnadsindex (R) beräknas som en produkt av två faktorer som i sin tur är indextal, nämligen räntesatsindex (RS) och kapitalstocksindex (KS). Räntesatsindex syftar till att mäta den genomsnittliga räntesatsutvecklingen för lån kopplade till egnahem dvs. lånestocken av villalån. Kapitalstocksindex syftar till att mäta utvecklingen över tid av jämförbara hus till anskaffningspris eller annorlunda uttryckt det kapital som husets ägare har lagt ned på huset och har räntekostnader för. Räntekostnadsindexet (R) för aktuell månad m och basperioden 0 lika med december månad året närmast före aktuellt år, beräknas genom att räntesatsindexet multipliceras med kapitalstocksindexet enligt:

$$R_0^m = 100 \times RS_0^m \times KS_0^m$$

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Detta räntekostnadsindex med december föregående år som basperiod, används sedan i formlerna (4) och (5) i avsnitt 3.1.2 nedan för omräkning till andra basperioder inför aggregering till högre nivåer, i likhet med vad som gäller för alla produktgrupper i KPI.

Räntekostnadsindex: Faktorn räntesatsindex

Räntesatsindex beräknas utifrån månatligen insamlade räntesatser på bostadslån men tillämpas i KPI-beräkningen på hela räntekostnaden för både lånat och eget kapital. Att låneräntesatsernas utveckling tillämpas även på eget kapital är en medveten förenkling. Denna bygger på antagandet att tänkta relevanta räntesatser för eget kapital (försakad kapitalavkastning) rör sig parallellt med dem för lån, om än på annan nivå.

Från och med 2015 kommer räntesatsindex i KPI att beräknas utifrån underlag från Finansmarkandsstatistiken på SCB. Tidigare användes publicerade listräntor. Finansmarkandsstatistikens undersökning baseras på ett urval av monetära finansinstitut (MFI), vilka har rapporteringsskyldighet enligt Riksbankens föreskrifter. Urvalet består av alla stora aktörer och täcker stor del av utlåningsmarknaden. Räntestatistiken baseras på faktiska avtalade räntor vilka kan skilja sig från de listräntor som banker och bolåneinstitut publicerar. Räntorna beräknas också som genomsnittlig ränta under kalendermånad. Index beräknas därmed på genomsnittliga räntor per lånegivare och ränteintervall.

För typ av lån tillämpas ränteintervall med sex olika strata:

- Lån med mindre än eller lika med 3 månaders räntebindingstid.
- Lån med mer än 3 månader och mindre än eller lika med 1 års räntebindingstid.
- Lån med mer än 1 års och mindre än eller lika med 2 års räntebindingstid
- Lån med mer än 2 års och mindre än eller lika med 3 års räntebindingstid.
- Lån med mer än 3 års och mindre än eller lika med 5 års räntebindingstid.
- Lån med mer än 5 års räntebindingstid.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Prisinsamlingen utförs av enheten för Betalningsbalansen och Finansmarknadsstatistiken på SCB. För lån med bunden ränta beräknas först en medelränta för respektive månad. Medelräntan beräknas som ett genomsnitt (oviktat) av respektive månads nyutlåningsränta för hela bindningstidsperioden det vill säga beräkningen avser ett oviktat genomsnitt av 12 månader för lån med 1 års bindningstid och ett oviktat genomsnitt av 96 månader för lån med 8 års bindningstid. Att medelräntan beräknas oviktad lutar sig mot ett antagande om att nyutlåningen är densamma för alla månader det vill säga antalet hushåll/personer som lånar upptill till exempel 1-års bindningstid är samma varje månad.

För lån med rörlig ränta tagna i bostadsinstitut beräknas medelränta för 3 månader (ändring från föregående år) medan för rörlig ränta i bank beräknas ingen medelränta utan indexberäkningen görs direkt utifrån aktuell räntesats för nyutlåningen i jämförelseperiod samt basperiod, räntesatserna från respektive långgivare viktas ihop. Ett räntesatsindex, RS, för en specifik bindningstid dvs. ett vägt geometriskt genomsnitt, för någon av bindningstiderna, $t = 0, 3$ månader, 1, 2, 3, 5 och 8 år (där $t=0$ innebär rörlig bankränta) av de långgivare som tillhandahåller just dessa löptider (alla långgivarna erbjuder inte alla bindningstider) beräknas enligt formeln nedan:

$$RS_0^m = \frac{\prod_{i \in S_t} (\bar{R}_i^m)^{w_i}}{\prod_{i \in S_t} (\bar{R}_i^0)^{w_i}}$$

Där $\bar{R}_i$ betecknar estimerad medelränta för den givna bindningstiden hos en specifik långgivare och $w_i =$ värdevikt för en specifik långgivare, i betecknar det i :te bolåneinstitutet, S_t i noteringen $i \in S_t$ betecknar den undersökta mängden förekommande lån hos de olika bolåneinstituten för alla löptiderna. Värdevikterna uttryckts i andelen ränteintäkt för respektive långgivare (ränteintäkterna beräknas i miljoner kronor) under basperioden och vikterna summeras till ett.

Viktningen beräknas om varje år dels mellan låneformerna och dels mellan långgivarna. Underlaget baseras på uppgifter från SCB:s Finansmarknadsstatistik.

Räntekostnadsindex: Faktorn kapitalstocksindex

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Sedan 2010 används en modellbaserad lösning för beräkning av kapitalstocksindex. Modellen använder historiska värden av fastighetsprisindex och en historisk innehavsstruktur för att estimerar prisutvecklingen av husens genomsnittliga anskaffningspris. Fastighetsprisindex beräknas av annan enhet på SCB, RM/BV, och publiceras kvartalsvis på SCB:s webbplats. Med innehavsstruktur menas husstockens fördelning efter hur lång tid husets nuvarande innehavare har haft det. Data om denna fördelning fås från undersökningen Hushållens ekonomi (HEK).

Målpopulationen utgörs av sammanlagt nedlagt (både lånat och eget) kapital i egnahem (privatpersoners permanentboende, typkod 213 och 220) för inköp och förbättringar (till- och ombyggnationer) samt nybyggnationer. Beräkningen av kapitalstocksindex följer nedan angiven formel:

$$KS_0^m = \left(\frac{\sum_{j=0}^k N^{i-2, B-j} \times I^{q-j}}{\sum_{j=0}^k N^{i-2, B-j} \times I^{q-j-4}} \right)^{\frac{m}{12}}$$

Beteckningarna i formeln ovan är:

- $N^{i-2, B-j}$ = antal hus år $i - 2$ som ägarna förvärvade det år då kvartal $B - j$ inföll.
- I = fastighetsprisindex (FPI).
- i = aktuellt år (dvs. det år KPI-beräkningen avser).
- $i-2$ = det år innehavsstrukturen avser. (Not: Data om denna kommer med två års fördröjning).
- j = nuvarande ägarens innehavstid sedan förvärvet, räknad i antal kvartal.
- B = det fjärde kvartalet år $i-2$ (med kvartalen i löpande numrering över alla åren i en följd).
- q = kvartalet då senaste FPI är publicerad, under beräkning för månad m (med kvartalen i löpande numrering över alla åren i en följd). (Not: FPI finns med 1 till 2 kvartals eftersläpning.)
- m = aktuell månad, 1 till 12.

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

- k = antalet kvartal tillbaka som index beräknas på. Beräknas från senaste kvartal ($j=0$) bakåt till starten. Statistik på innehav och fastighetsindex går tillbaka till 1961.

Formeln svarar på frågan: Vilket kapital har husägaren (skattningsvis) räntekostnad på i månaden m , i förhållande till det de hade i december förra året. Beräkningen visar den ändrade kostnaden för lånefinansiering och försakad kapitalavkastning genom att fastighetspriserna förändras.

Referens till beräkningen av kapitalstocksindex är en PM till KPI-nämndens sammanträde nr 241 (finns på www.scb.se). M. Ribe 2009-12-17. "Förslag till korrigerad beräkningsmetod för kapitalstocksindex".

Vägningstalet i KPI-korgen för hela räntekostnadsindex beräknas inte från konsumtionsbelopp framtagna av Nationalräkenskaperna utan från konsumtionsbelopp som skattas med en modell. Modellen är ny från och med 2011.

Konsumtionsbeloppet för räntekostnader under år $i - 2$, att användas till vägningstalet i år-till-månadslänken för år i (enligt formel (6) i avsnitt 3.1.2 nedan, och på motsvarande sätt för år-till-årlänkar), beräknas enligt:

$$U_{i-2}^R = R_{i-2} \times T_{i-2} \times \frac{4}{3} \times \frac{\left(\sum_{h \leq i-2} \frac{N^h \times I^h}{(1-F)^{i-2-h}} \right)}{\bar{I}^{h-\tau} \times \sum_{h \leq i-2} N^h}$$

Beteckningarna i formeln ovan är:

- U_{i-2}^R = konsumtionsbeloppet avseende räntekostnader under år $i - 2$.
- R = genomsnittlig bostadsräntesats för år $i-2$.
- T = taxeringsvärde totalt för stocken år $i-2$. (Not: Som framgår av formeln räknas beloppet upp med faktorn $4/3$, vilket får beloppet att svara mot marknadsvärdet för år $i-5$.)
- N = antal omsatta hus, för varje år h .
- I = fastighetsprisindex, för varje år h .

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

- τ = år för vilket värde från senaste allmänna taxeringen finns tillgänglig.
- F = antagen konstant andel kapitalförslitning per år.

Syftet med denna beräkning är att få fram ett det totala inköpspriset (egentligen det totala nedlagda kapitalet) av alla småhus i kapitalstocken.

Referens till beräkningen av vägningstal är PM till KPI-nämndens sam-manträde nr 242 (finns på www.scb.se).

O. Grünwald, H. Allansson 2010-10-19. Beräkning av vägningstal för räntekostnad i KPI.

Övriga delposter i egnahem

Posten för avskrivningar inom egnahem är också relativt stor med en vikt på cirka 2 procent av hela KPI under de senaste åren (2,18 % under 2016). Undersökningen syftar till att mäta kostnaden för att bibehålla en konstant boendestandard i sitt egnahem. Index för avskrivningar består av två huvuddelar, bygg- och hantverkstjänster samt byggnadsvaror. För tjänstedelen beräknas index utifrån lönekostnaden för ett rad olika avtalsområden det vill säga löneutvecklingen justerat för produktivitetens utvecklingen. Index för varudelen beräknas utifrån ett stort antal olika byggvaror. Försäljningsställen för dessa varor dras i KPI:s generella butiksurval och priserna samlas in på plats i butikerna av samma personal som samlar in priser på livsmedel, kläder och andra butiksvvaror.

Vissa av dessa varor finns i KPI på två ställen, till exempel tvättmaskin, diskmaskin och kyl/sval som också finns under Inventarier och hushållsvaror, där de har en vikt som ska representera förbättringar av standarden, medan de i posten för avskrivningar representerar upprätthållandet av standarden. Avskrivningar är den post som har påverkats av det så kallade ROT-avdraget, först genom en prissänkning på tjänstedelen vid införandet och därefter genom en minskning av vikten. När ROT-avdraget minskades 2016 ökade index för avskrivningar.

En annan post inom gruppen egna hem är "Reparation, varor" som syftar till att representera smärre underhåll och reparationer. I undersökningen mäts olika typer av spik, färg och tapeter. Försäljningsställen för dessa varor dras i KPI:s generella butiksurval och priserna

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

samlas in av samma personal som samlar in priser på livsmedel, kläder och andra butiksvaror.

Tomträtt är en form av nyttjanderätt till fastigheten, som kan upplåtas främst av kommunen eller staten. Tomträtt ska upplåtas på obestämd tid mot en årlig avgäld. Denna post har en mycket låg vikt jämfört med övriga poster inom boendet. Månadsindex för tomträtt skattas av föregående månads förändring av KPI.

Försäkring för byggnadsdelen i villaförsäkringen ingår under egnahem. Ett antal försäkringsbolag har utvalts och dessa gör själva ett urval av sina kunders sakförsäkringar och noterar dessas försäkringsavgifter. Vi får här in både hemförsäkring och försäkring för byggnadsdel. Den förra hamnar under COICOP gruppen 12.5 medan den senare under egnahem.

Kommunal fastighetsavgift avser att mäta utvecklingen av fastighetsavgiften för småhus (tidigare fastighetsskatten). Avgiften förändras normalt bara en gång per år, vilket innebär att en beräkning av index för hela det kommande året görs vid årsskiftet. Indexberäkningen baseras på det totala beloppet uttagen fastighetsavgift, samt på en prognos för uttaget under det kommande året. Prognosen tas fram genom en mikrosimulering med FASIT-modellen. Detta är en modell som SCB utvecklat i samarbete med Finansdepartementet.

Undersökningen av elpriser

Elström är först uppdelat i två produktgrupper, Elström för lägenhetskunder och Elström för egnahemskunder, samt därunder uppdelade i två prisområden, nätpriser och priser för kraftöverföringen.

Statistik från SCB-enheten RM/ET hämtas angående nätföretagens leveranser till hushållen och kraftöverföringsbolagens elförsäljning till hushållen. Företagen som listas här utgör ram för respektive område. Urval för båda prisområdena är dragna med urvalssannolikheter proportionella mot storleken. Storleksmått är levererad och såld el i MWh under år y-2. I urvalet för nätföretagen 2016 har de 4 största valts med säkerhet och 20 företag med PPS urval. De 3 största prismäts på sammanlagt 10 regionala orter, vilket ger 31 kundprofilobservationer. För företagen som står för kraftöverföringen har 5 företag valts med säkerhet och 10 med PPS urval.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

För produkturvalet har tre kundprofiler definierats med hjälp av representanter för branschen.

- Profil 1 är hyres- eller bostadsrättslägenhet med genom-snittsförbrukningen 2000 KWh per år.
- Profil 2 är hushåll i egnahem utan elvärme, med genom-snittsförbrukning på 5000 KWh per år
- Profil 3 är hushåll i egnahem med elvärme, med genom-snittsförbrukning på 20000 KWh per år.

För profil 3 görs också en uppdelning på kunder med enkel tariff och kunder med tidstariff för nät priserna. Endast en minoritet av nätföretagen har tidstariff, men de två största koncernerna ingår. För tidstariffen finns dessutom en säsongskomponent med hög och låg avgift under november till och med mars för del av nationen. Under resten av året har alla med tidstariff låg avgift. Priser på kraftöverföringen finns för olika avtalstyper och här är tre avtal valda, tillsvidareprisavtal, fastprisavtal 1 och 3 års bindningstid och rörligt prisavtal.

Prisuppgifterna för nät samlas in med blanketter som skickas till uppgiftslämnare med e-post från nätleverantör. För nätpriser samlas uppgifter in om fast och rörlig avgift för profil 1, 2 och 3 med enkel-tariff samt fast avgift, rörlig låg och hög avgift för profil 3 med tidstariff.

För kraftöverföringen samlas priser in från Energimarknadsinspektionen dit elleverantörerna är skyldiga att leverera sina prisuppgifter. Vi erhåller priser för tillsvidareprisavtal, 1 och 3 års fast prisavtal och rörligt prisavtal. Det rörliga prisavtalets rörliga del innehåller en avgift från leverantören, en av leverantören beräknad del för elcertifikat och elpriser från elbörsen. Från och med hösten 2011 är Sverige indelad i 4 olika område med olika priser och från 2012 prismåter vi priserna från alla fyra regionerna. Elbörspriserna, gällande månadens genomsnittspris för varje område, hämtas från Nord Pool Spot på Internet (Elbörsen). För att väga ihop de olika prisavtalen används rörliga vikter, som inhämtas samtidigt med priserna. Dessa vikter anses då ingå i prisutvecklingen, men inte i varukorgsdefinitionen som övriga vikter (beslut i KPI nämnden). Vikterna för prisavtalen samlas in från elleverantörerna.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Från den inhämtade informationen beräknas enhetspriser gällande pris per kilowatt timme (kWh) för varje företag inom 7 underproduktgrupper. Index beräknas för dessa och aggregeras till 2 produktgrupper, elström till hyres- och bostadslägenheter samt egnahem.

Läkemedelsundersökningen

Under 2010 har monopolet för försäljning av läkemedel till konsumenter upphävts. Tidigare erhöll KPI färdiga index beräknat på totalundersökning av försäljningen från Apoteket, men från och med 2010 erhåller KPI priser för egna indexberäkningar. Kassaregisterdata levereras till grossisten från alla tidigare och nya apotek och dessa data levereras enligt avtal till KPI. Utöver detta finns en mindre del av försäljning av receptfria läkemedel från dagligvaruhandeln och denna del prismäts av intervjuare ute i butikerna.

Mängden data är mycket omfattande så specialprogram, skrivna i SAS, används för läsa in data och beräkna index. Levererad data finns lagrad som textfiler per försäljningsdag och per månad i SAS filformat. De produkter som har försäljning både i basmånaden och i den aktuella månaden ingår i beräkningen, medan omatchade produkter utesluts.

Index beräknas för receptbelagda läkemedel och för receptfria läkemedel under kategorin Hälso- och sjukvård. Hänsyn tas till högstnadsskyddet och förändringar av detta då de priser som mäts är pris efter prisreducering. Läkemedel för djur ingår också i undersökningen, där index ligger under Övriga fritidvaror.

Alkoholhaltiga drycker

Index för denna del är baserat på månads försäljning över hela sortimentet av alkoholhaltiga drycker jämfört med basmånadens försäljning. Tidigare utförde Systembolaget AB själva indexberäkningen med metod som var kontrollerad och godkänd av SCB. Från och med 2016 levererar man butikskassaregisterdata varje månad och indexberäkning utförs på SCB. För följande produktgrupper redovisas index:

- Brännvin
- Whisky
- Likörer

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

- Övriga spritdrycker
- Röda viner
- Vita viner, roséviner
- Mousserande vin, champagne
- Övriga viner
- Cider
- Blanddrycker
- Öl (mellan- och starköl läggs samman med öl från livsmedelsbutiker)

Nya bilar

En ny prismättningsmetod har införts 2016. Tidigare valdes ett antal bilförsäljare som levererade priser, varje månad, på bilar av specificerat märke och modell. Urvalet var relativt litet. Nu erhålls listpriser från ett privat undersökningsföretag som samlar in priser på bilar i hela Sverige (samma företag som levererar priser för begagnade bilar). Urvalet var tidigare baserat på branschen Handel med personbilar och bilmodeller valdes av bilförsäljarna. Nu väljs bilmodeller istället från historisk försäljning (Bil Sweden).

Begagnade bilar

Intressepopulationen utgörs av samtliga inköp av begagnade bilar av hushåll från företagssektorn. (Försäljning mellan hushåll utesluts av principiella skäl.) Begränsningen till 2-5 år gamla bilar i målpopulationen motiveras av att det är vid denna ålder begagnade bilar typiskt sett säljs av företag till hushåll.

Det årliga urvalet av bilmodeller dras med urvalssannolikheter proportionellt mot storleken med det nationella Bilregistret som urvalsram. Storleksmättet för bilmodellen definieras som antalet bilar som tidigare var registrerade som ägda av företag och sedan omregistrerade till hushåll år t-1.

Urvalet väljs så att det består av de fyra årgångarna t-5, t-4, t-3 och t-2. Urvalet är begränsat till att bara inkludera modellerna parvis. Liknande modeller matchas mellan åren t-5 och t-4 samt mellan åren t-3 och t-2.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Prisdata för bilmodellerna i urvalet tas fram av ett privat företag som samlar in faktiska transaktionspriser som omfattar inköp i aktuell månad från bilhandlare i hela Sverige. De data som levereras till SCB är månatliga medelpriser per bilmodell. Dessa medelpriser är standardiserade för körsträcka.

Övriga delundersökningar

Ett stort antal centralprisundersökningar har mer eller mindre utvecklade urvalsformer beroende på undersökningsområdets omfattning och komplexitet. Det är ofta svårt att bilda fullständiga urvalsramar inom dessa områden både vad gäller företag och produkter. Till stor del tas de största företagen inom området och från dessa väljs de största produkterna. Detta blir cut-off urval i två steg. Urval i fler steg är möjligt om produktområdet innehåller flera kategorier.

Försäkringar

Försäkringar undersöks för Villaförsäkring (under Egnahem), Hemförsäkring, Bilförsäkring samt Sjuk- och olycksfallsförsäkring varav de tre senare är samlade under gruppen Försäkringar. Urval har dragits med urvalssannolikhet proportionellt mot storlek, men detta utförs med relativt långa tidsperioder mellan urvalen. När det gäller de olika produkterna inom varje försäkring har urval gjorts med hjälp av bolagen själva, där några vanliga försäkringsavtal har valts. Dessa försäkringsavtal är detaljerat definierade för att rätt prissättning, med samma innehåll, ska bli möjlig för varje månad.

Energiprodukter

Energiprodukter förutom elektricitet består av Hushållsgas till lägenheter, Fjärrvärme till egnahem, Eldningsolja till egnahem och Pellets till egnahem. Det som levereras till hushållen är ganska väldefinierat för dessa områden och produkturval är då ganska självklart. Företagsurvalen beror mycket på de lokala marknadsförhållandena. Hushållsgas undersöks endast i de tre storstadsregionerna och där finns ett bolag på vardera regionen. Urval av fjärrvärmebolag görs med urvalssannolikheter proportionellt mot storleken, 15 bolag väljs varav 2 väljs med säkerhet. Antalet leverantörer av eldningsolja har minskat och endast ett fåtal som levererar till småhus finns kvar. Ett cut-off urval av tre leverantörer används. Pellets är en relativt ny produkt som växer som energiprodukt för småhus. Urvalet är subjektivt eftersom det inte finns någon bra urvalsram. Bolagen inom området

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

tillhör flera olika energibranscher och man får söka på Internet för att hitta leverantörer till hushållen.

Läkarvård och tandvård

Inom hälso- och sjukvård finns urval i undersökningarna för läkarvård och tandvård. För läkarvård är alla 21 landsting utvalda och dessa bestämmer prissättningen för primärvård, sjukhusvård, sjukvårdande behandling och specialistläkarvård för både offentlig som privat läkarvård. Förändringar av subventioner (högkostnadsskydd) tas hänsyn till för läkarvård genom en grov skattning. Index multipliceras med kvoten av ny och gammal nivå på högkostnadsskyddet.

Tandläkarundersökningen har två strata, folktandvård och privat tandvård. PPS urval har dragits ur de två med folktandvård från 10 län och 25 privata tandvårdskliniker. Tandvårdsåtgärder finns listade med sina försäljningsvärden och från denna lista har PPS urval dragits. Urval för läkarvård och tandvård görs inte varje år utan de ska dras nytt urval efter ungefär vart 5:e år.

Driftkostnader för fordon och andra kostnader för fordon

Undersökning av bilreservdelar samt reparation av bilar utförs gemensamt. Bilverkstäder som regelbundet reparerar speciella bilmärken väljs. Detta innebär att urval från FDB blir svårt att hantera eftersom information om bilmärken saknas. Urvalet är subjektivt där man försöker jämka ihop bilmärken och verkstäder. Produkterna som har valts är byte av avgassystem, byte av bromsdelar, byte av styrled, 1500 mils service, arbetskostnad per timma och reservdelar för avgassystem, bromsar och styrled.

Övriga områden med urval för fordonskostnader är körskoleutbildning, parkeringsavgifter, biluthyrning samt bro- och vägavgifter. Trängselskatten i Stockholm och Göteborg ingår i vägavgifter. Urvalet av körskolor består av nio stycken slumpmässigt dragna från företagsdatabasen och de valda produkterna är anmälningsavgift plus teorikurs, lektionspris för körundervisning, uppkörningsavgift, halkkörning, handledarutbildning samt avgifter till Vägverket och länsstyrelsen. Urvalen för parkeringsavgifter är subjektiva. Först delar man upp i tre marknadsområden, konkurrensutsatta parkeringar, kommunala parkeringar och flygplatsparkeringar. Sju bolag från konkurrensutsatta bolag, 3 kommunala bolag och två flygplatser har

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

valts. Det är genomgående de största som valt på varje marknadsområde. Inom varje del väljs ett begränsat antal representant tjänster.

Ramen för biluthyrning utgörs av Biluthyrarnas riksförbunds medlemslista och här väljs de två största bolagen med säkerhet och övriga med PPS urval. De två största bolagen har verksamhet över hela landet med enhetliga priser. Ett antal representanttjänster har valts subjektivt på varje valt bolag. Bro- och vägavgifter är ganska begränsat i Sverige idag, men de förväntas öka i framtiden. De utvalda avgifterna är broavgifter för Öresundsbron och nya Svinesundsbron samt trängselavgifterna i Stockholm och Göteborg.

Transporttjänster

Transporttjänster representeras av järnvägsresor, taxi, inrikes och utrikes flygresor, lokaltrafik, båtresor, långfärdsbuss och flyttning. Järnvägar utgår först från en uppdelning i kategorier, lång resor med snabbtåg, långa resor med traditionella tåg, korta resor och pendlarresor. Inom kategorierna finns det flera resesträckor och här väljs de sträckor som har högst konsumtionsvärde (pris * antal biljetter). Undersökningen gör urval från flera aktörer som bedriver järnvägstrafik i Sverige. En fördelning av vuxen- och ungdomsbiljetter väljs med en övervikt mot vuxenbiljetter. En del av priserna är variabla beroende på när köpet görs och hur stor efterfrågan är på resan. På dessa resor prismäts 3 gånger per månad med varierande och definierad avgång och köptillfälle, samma för varje månad. Dock ligger köptillfälle och avgång alltid inom samma månad. Priser samlas in från Internet där provbokningar kan utföras. Alla priser samlas in från Internet.

Urval för taxi görs i tre steg först väljs kommuner därefter taxiföretag inom valda kommuner och sedan väljs typresor. I de två första stegen kan urvalssannolikheter proportionellt mot storleken användas, men urvalet av typresor blir subjektivt. Priser samlas in delvis från Internetsidor och med e-post för övriga taxibolag.

För utrikes flygresor gjordes ändringar 2012. Priser hämtas nu från en Internettjänst som listar priser från alla flygbolag och resebyråer som ingår i de internationella bokningssystemen. Urvalet består av 13 olika från och till destinationer, med bestämd avgång och returresa, 6 avgångar per destination och dessa 6 prismäts 2 stycken 2 månader i förväg, 2 stycken 1 månad i förväg och 2 stycken i samma månad. För

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

de 13 x 6 resorna väljs de 5 lägsta priserna. Med den nya metoden har vi ett större urval än tidigare, större bredd på förbokningar, något större bredd på dagar för resor i månaden, inget stort beroende av enstaka marknadsaktörer samt minskad uppgiftslämnarbörda.

Inrikes flygresor baserades tidigare på priser från utvalda flygbolag. Från 2013 används samma metod som för utrikes flygresor, men här prismäts bara enkelresor. Urvalet görs på från och till destinationer för bestämda avgångsdagar och tider från samma internetjänst som för utrikes flygresor.

Båtresor finns både för inrikes och utrikes resor, för inrikes båtresor är det enbart Gotlandsfärjor som undersöks. Urvalet är ett cut-off urval som genomförs i tre steg. Först väljs de rutter ut som bedöms stå för de största konsumtionsbeloppen (väldigt grov skattning baserat på antal passagerare och ett medelpris). Därefter väljs den omsättningsmässigt största aktören ut på respektive destination. Efter detta sker ett urval av vilka biljettyper som skall prismätas. Priser hämtas på respektive bolags Internetsidor. I vissa fall finns rörliga priser och provbokningar för tre tillfällen per resa med fastslagen bokningstidpunkt och fastslagen avresa.

Lokaltrafikens huvudmän är landstingen så första steget är att välja ut geografisk område. Här väljs lokaltrafiken i de 3 storstadsområden ut med säkerhet och 5 övriga områden med urvalssannolikheter proportionellt mot storlek. I nästa steg väljs de vanligaste biljettyper och periodkort inom lokaltrafiksområdena. Priser hämtas på respektive lokaltrafikföretags Internetsida.

Långfärdsbuss gäller resor mellan regioner inom Sverige som utförs med regelbundna tidtabeller året runt. Antalet större aktörer på den marknaden är få och urvalet här består av de tre största bussbolagen. Inom varje bolag väljs subjektivt ett antal vanliga resesträckor. Priser samlas in från bussbolagens Internetsidor.

Kommunikation

Telekommunikationstjänster är uppdelade i tre marknader, fast telefoni, fast internetaccess och mobiltelefoni. Det är olika företag som är verksamma på de tre marknaderna, men vissa av dem finns på alla delar. Cut-off urval av de största aktörerna på var och en de tre marknaderna dras. De vanligaste tjänsterna på varje företag är valda. Urvalsandelen är ovanligt hög i den här undersökningen. Detta beror

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

på att ett litet antal företag dominerar kraftigt på dessa marknader. Priser samlas in från företagens Internetsidor. Underlag för urval och vägningstal inom telekommunikation hämtas från PTS årligt publicerade undersökning om denna marknad.

Posttjänster prismätts endast från nationella posten som är helt dominerande på privatmarknaden. Produktgrupper är inrikes och utrikes brev samt inrikes och utrikes paket. Priser hämtas från publicerade prislistor på Internet.

Rekreation och kultur

Inom rekreation och kultur finns det ett antal tjänster. En av de största inom detta område är paketresor som representeras av flygcharterresor. Urval av researrangörer utförs genom en form av cut-off urval vilket innebär att de med hänsyn till omsättning största charterarrangörerna väljs ut. Urvalsmetoden vad beträffar resor är ett slags kvoturval med avseende på kända prisbestämmande faktorer som till exempel destination, säsong, reslängd, resällskap och logistandard. Priserna samlas in med blanketter som skickas med e-post.

Biljetter till teater, biograf, nöjen, museer och idrottstävlingar liknar varandra med urval av de största aktörerna och urval av biljettyp hos dem. Men de skiljer sig beroende på marknaderna är olika vad gäller konkurrens och antal aktörer. Motionsutövning är en grupp med många olika utövningar från simning till golf. Utvalda verksamheter bygger här på Undersökningen av levnadsförhållande (ULF) som utförs av SCB. Här får man en viss uppfattning om vilka motionsvanor som svenska folket har. Priser samlas in från Internetsidor för biljetter och för olika motionsutövande.

Tidningar och böcker är produkter under rekreation och kultur vars priser också samlas in centralt. Tidningar är uppdelade i dagstidningar och populärtidskrifter samt uppdelade i lösnummer och prenumerationer. Underlag är här Tidningsstatistiken (TS) med upplagor för tidningar. Konsumtionsvärde beräknas med pris gånger upplaga. När det gäller dagstidningars lösnummer väljs bara de stora dagstidningarna, medan för de övriga kategorier dras urval med urvalssannolikheter proportionellt mot beräknat konsumtionsvärde. De allra största väljs dock med säkerhet i varje stratum. Priser hämtas delvis på Internetsidor och delvis genom kontakt med aktuell tidning.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

För böcker gäller urval av bokhandlare från det centrala butiksurvalet. Utöver detta undersöks också Internet bokhandel och bokklubbar där antalet betydande aktörer är mycket begränsat samt bokförsäljning i varuhus. De två största Internet bokhandlarna och två största bokklubbar är valda. I nästa led har ett antal kategorier valts subjektivt. Från dessa kategorier väljs topplistan av 5 titlar för varje månad och summan av dem utgör observerat pris. Prisinsamlingen utförs med frågeformulär till bokhandlarna, kataloger från bokklubbar och från Internetsidor för bokhandlarna på Internet.

För gruppen Kabel-TV/Digital-TV tas medvetna urval av företag och produkter. Priserna samlas in från Internet. TV-licensen består endast av ett pris som beslutas av Riksdagen. Index för lotteri beräknas som totalt KPI multiplicerat med förändring av vinstandelen. Då vinstandelen är oförändrad så påverkar index för lotteri inte total KPI, men väl undergrupperna 09 och 09.4.

Övriga varor och tjänster

Inom huvudgruppen Inventarier och hushållsvaror finns tjänsten Städning. Dessa tjänster representeras av ett fåtal uppgiftslämnare som är valda i det ordinarie butiksurvalet. För Städning prismäts tjänster som är specifikt definierade för varje hemserviceföretag. Hänsyn till RUT avdrag har tagits vid prismätning av tjänsten Städning.

När det gäller datorer med tillbehör och CD-skivor (inkl. MP3, nedladdning av musik) så kompletteras butikundersökningarna med prismätning på Internet. Urvalet består av stora aktörer vad gäller försäljning över Internet för dessa varor och de prismätta produkterna är topplistor av 5 CD-album, 5 MP3-album och 5 MP3-låtar. Registrerat pris är summan av de 5 på topplistan.

För undersökningen Frö och lök väljs medvetet vissa stora försäljningsställen och vanliga produkter inom området. Prismätning utförs endast under mars och september och dessa inhämtas med hjälp av elektroniska frågeformulär till uppgiftslämnarna. Undersökningen är uppdelad i två delar Frö och Lök. Priser för blomsterfrö och köksväxtfrö samlas in från de två största företagen med utvald priskategori. Lökar samlas in från stormarknader och trädgårdsföretag med specifikt definierade lökar på varje företag

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Camping och stugby prismäts endast en gång om året under juli. Urvalsramar för camping och stugbyar levereras från enheten RM/MIT bestående av campingplatser och stugbyar som är anslutna till Sveriges camping- och stugföretagares riksorganisation. Urvalen är proportionella mot storlek där antal tomter och stugor är storleksvariabel i camping och antal gästnätter är storleksvariabel i stugbyar.

Banktjänster prismäts av tjänsterna Privatgiro, Betalkort, Bankfack och Internetbank för de 4 största bankerna. Det tidigare Postgirot som ingått i banktjänst index har bytt namn till Plusgiro och tillhör numera en av de stora bankerna. Här prismäts tjänsterna Privatgiro, Betalkort och Internetbank.

Annonser har en rampopulation som utgörs av enheterna i urvalsramen som skapas genom att ta de största (upplagemässigt) dagstidningar som ingått i PPI annonser och matchat med det utbud av privatannonser som finns i TS-bilagor och på dagstidningarnas respektive annonsavdelningar (internet). Urvalet är tvådimensionellt, i en dimension har försäljningsställen inom ovan nämnda branscher utvalts och i den andra dimensionen har ett val av representantprodukter (annonser för olika privata ändamål, som bostad, köp/sälj, hyresmarknad etc.).

För Begravningskostnad utgörs målpopulationen av utbudet av alla tjänster och produkter som finns i december t-1. Rampopulation utgörs av alla företag som finns i FDB under SNI 96030 (Företag som bedriver begravningsverksamhet). Det finns nästan ingen övertäckning och undertäckning i ramen eftersom begravningsverksamhet har en egen SNI kod. Som underlag för företagsurvalet används rampopulationen som kommer från FDB. Urvalet är en kombinerad stratifiering urval med urval proportionellt mot storlek och består av ett rikstäckande företag utvald med säkerhet och 4 slumpmässigt utvalda företag. De valda tjänsterna är standardtjänster inom branschen.

Vägningstal

För att aggregera index från alla produktgrupper behövs vägningstal för varje enskild produktgrupp. Vägningstalen beräknas från konsumtionsbelopp som representerar varje produktgrupps konsumtion av hushållens totala konsumtion. Konsumtionssammansättningen ändras med tiden och för KPI i Sverige ändras varukorgen vid varje

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

årsskifte och nya vägningstal ska beräknas. Konsumtionsbelopp beräknas med utgångspunkt från det material som Avdelningen för Nationalräkenskaperna, enheten för Produkträkenskaperna (NR/PRR) lämnar, fördelat på COICOP enligt ändamål.

Beräkningarna av konsumtionsbelopp för varukorgen av konsumtionsvaror, som utförs av NR/PRR, baseras på många olika källor. Här följer en tabell med de huvudsakliga källorna som används uppdelat på COICOP huvudgrupper.

Huvudgrupp	Källor
Livsmedel och alkoholfria drycker	Livsmedelskonsumtionen, omsättningsstatistik, momsregisterdata och SBS
Alkoholhaltiga drycker och tobak	Data över försäljning och distribution från leverantörer av alkohol och tobak.
Kläder och skor	Omsättningsstatistik, momsregisterdata, SBS och branschstatistik
Boende exklusive el och bränsle	Fastighetskattsregistret, HiB, BOSM, IKU, HEK, HUT, omsättningsstatistik och SBS
El och bränsle	Elbalansen, fjärrvärmebalansen, gasbalansen, årlig undersökning av elektricitet, gas, och fjärrvärme, månadsstatistik på levererad gas, KPI för elektricitet, skattesatser från skatteverket, skatteintäkter från ekonomistyrningsverket, utrikeshandelsstatistik, Energiverket och branschstatistik.
Inventarier och hushållsvaror	Omsättningsstatistik, momsregisterdata, SBS, branschstatistik, HEK och HUT
Hälso- och sjukvård	Försäljningsstatistik, omsättningsstatistik, data från grossist för läkemedel, Sveriges Kommuner och Landsting, RFV och SBS
Transport	Fordonsregistret, FDB, omsättningsstatistik, momsregisterdata, oljebalansen, Konsumentverkets bilreparationsundersökning, data från försäkringsbolag, Finansinspektionen, Trafikverket, Öresundskonsortiet, Trafikanalys, Svenska Lokaltrafikföreningen och Flygfartsverket
Post och telekommunikationer	Trafikanalys, SBS, omsättningsstatistik, Mobilteleleverantörerna, Post och Telestyrelsen,

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

	telekommunikations operatörer och Skatteverket
Rekreation och kultur	Omsättningsstatistik, momsregisterdata, SBS, branschorganisationer, HUT, Svenska filminstitutet, Kulturrådet, Förläggarföreningen och Tidningsstatistik AB
Utbildning	Högskoleverket
Restauranger och logi	Omsättningsstatistik, SBS, momsregisterdata, SHR och SCB Inkvarteringsstatistik
Diverse varor och tjänster	Omsättningsstatistik. Momsregisterdata, SBS, kommun och landstings statistik, Finansinspektionen och Sveriges Riksbank

Förkortningar:

- SBS Structural Business Statistics (SCB)
- HiB Hyror i Bostadslägenheter (SCB)
- BOSM Statistiska Meddelande Boende (SCB)
- IKU Intäkts- och kostnadsundersökning för flerbostadshus (SCB)
- HEK Hushållens ekonomi (SCB)
- HUT Hushållens utgifter (SCB)
- RFV Riksförsäkringsverket
- FDB Företagsdatabasen (SCB)
- SHR Sveriges Hotell och Restaurangföretagare

I vissa fall måste vidare uppdelning göras på prisenheten och främst används då HUT. Förutom detta görs ett antal specialkalkyler där mer specifik information inhämtas från bland annat NR/PRR, ES/NS och Alkohol-inspektionen.

Beroende på indexkonstruktionen för KPI behövs flera varukorgar och fördelningar för vägningstalen beräknas för att användas länken av KPI. Följande varukorgar och länkar beräknas:

- Varukorg för år y med konsumtionsbelopp från y-2, används i länken från år y-2 till månad m år y. Ersätter motsvarande länk från föregående år.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

- Varukorg för år y-1 med geometriska medelvärdet av konsumtionsbeloppet av år y-3 och år y-2, används för ny årslänk y-3 till y-2.

På nivån under produktgrupper är beräkningarna annorlunda, här beräknas index med december år y-1 som bas. Vägningstal beräknas då i prisläget för december y-1 och med närmast tillgänglig statistik.

2.5 Databeredning

Insamlade priser och vissa egenskaper för undersökningens produkter registreras i en databas, granskas för avvikande värde och eventuellt rättas.

Registrering

Inför ett nytt år registreras alla produktbjudanden som ska prismätas under året. Företag/butik/tjänsteställe kodas med arbetsstäl-
lenummer och produkterna kodas med egendefinierade produktko-
der. Kodning för arbetsställen och produkter ska vara klar innan
första prismätningen genomförs i december månad.

Prisinsamling som utför av intervjuare i butikerna överförs elektro-
nisk till databas på SCB via intervjuarens surfplatta och en webbap-
plikation för överföring av data.

Centrala prisinsamlingar och telefongruppens prisinsamling från
bensinstationer registreras direkt i databasen genom systemets gräns-
snitt. Här listar man en produkt eller produktgrupp för den aktuella
månaden och registrera oförändrat pris eller anger nytt pris och till-
hörande produktsignal.

Granskning

En första granskning sker i intervjuaren surfplatta som varnar för
saknade värden och ologiska svar. Mikrogranskning av månadens
prisinsamling sker när data har registrerats i databasen. Månadens
registrerade prisobservationer, uppdelat på produktgrupper, visas i
systemets gränssnitt. Här görs automatiska tester av de registrerade
prisobservationerna. Test om pris ligger utanför definierade pris-
gränser, test om angiven produktsignal är logiskt överensstämmande
med registrerat pris och om något som ska anges saknas. En varning
visas i gränssnittet och här kan man ta reda på vilken typ av varning
som upptäckts. Granskare kan utifrån detta åtgärda eventuella fel och

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

kommentera ändring eller acceptans av observationen. Systemet sparar ändringshistorik och registrerar vem som gjort ändringen.

Ett generiskt granskningsverktyg, SELEKT, för så kallat selektiv granskning har utvecklats på SCB. Systemet ska minska antalet felaktiga varningar men samtidigt upptäcka de fel som är betydande.

En makrogranskning vidtar efter att månadens priser har blivit registrerade. Denna granskning genomförs gemensamt av KPI-gruppen. Gruppen går igenom preliminära resultat av index för omkring 360 produktgrupper samt aggregeringen av dessa. Skattningar av förväntade resultat har genomförts och granskningen genomförs genom jämförelser av preliminära och förväntade resultat. Där större avvikelser upptäcks för någon produktgrupp återsänds denna till en extra mikrogranskning, där man går igenom priserna och ser på eventuella förklaringar till prisförändringar. Efter att dessa mikrogranskningar är klara beräknas slutligt KPI för månaden.

3 Statistisk bearbetning: antaganden och beräkningsformler

Konsumentprisindex syftar till att skatta prisutvecklingen för inhemsk privat konsumtion med internationellt accepterad indexmetodik. Det är alltså skattning av prisförändringar som är syftet med Konsumentprisindex och inte prisnivå skattningar. Prisutvecklingen skattas på lång och kortsikt, från 1980, 12-månadersförändringen och senaste månadsförändring. Med ökande osäkerhet skattas prisutvecklingen även historiskt. Prisutvecklingen kan också delas upp på flera kategorier under den totala konsumtionen med delindex. Eftersom konsumtionen förändras över tiden har alla delindex inte samma historiska horisont som hela Konsumentprisindex har.

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Konsumentprisindex, KPI, är ett kedjeindex, med en länk per år, som syftar till att vara ett levnadskostnadsindex för Sverige. KPI beräknas genom aggregering från priser på varor och tjänster till index på olika grupperingsnivåer under året. Därefter länkas åren ihop till tidsserier över flera år.

Antaganden

- Antag att de skattade vägningstalen för produktgrupperna är av god kvalitet för de år som de gäller.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

- Antag att de utvalda produkterna som prismäts är representativa för de konsumtionsändamål som de ska representera.
- Antag att den metodik som används ger ett prisindex som kan tolkas som ett levnadskostnadsindex.

Indexberäkningar

Beräkningarna utgår från prisobservationerna på enskilda produkter vid enskild månad. Prisutvecklingen beräknas först genom att jämföra den aktuella månadens priser med priserna från basmånaden, som är december föregående år. Index december till december utgör en årslänk. Detta medför att en överlappning sker i december då årets sista prismätning utförs och nästa års bas prismäts. Överlappningen innebär att urvalsbyte av butiker/företag och produkter inte får någon konsekvens trots nya priser.

Imputering av pris vid partiellt bortfall används endast i undantagsfall. När pris för ett produkterbudande saknas i decemberbasen, men återkommer i januari, skatta priset i december med indexutvecklingen för övriga produkterbudande inom samma produkt.

Aggregeringar till grupperingar genomförs i flera nivåer och index beräknas. När index redovisas sätts basen till värdet 100. Denna faktor är inte med i formlerna nedan, utan varje beräknat indexresultat nedan ska multipliceras med 100 för att uppnå publicerat värde.

Variabel definitioner

P_{ij}^0 : pris i basmånaden för produkten (i) från företag/butik (j).

P_{ij}^m : pris i en månad (1 till 12) för produkten (i) från företag/butik (j).

$I_{0,g}^m$: index för månad m från basen månad 0 (december) för produktgrupp g.

$I_{y-1,0,g}^{y,m}$: index för månaden m med basen december år y-1 för produktgruppen g.

$I_{y-2,g}^{y,m}$: index med bas från helåret y-2 till aktuell månad (år till månads-länk), basomräkning av ovanstående.

$I_{y-3,g}^{y-2}$: år till år index, länk som föregår ovanstående år till månads-länk.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

$I_{y-2,0,g}^{y-1,m}$: reviderat index med december bas, kan beräknas ett år senare.

Det elementära aggregatets index beräknas med geometriska medelvärden av priserna i e månad m och i basmånaden, med urval som ger självvägande observationer. Kvoten av medelpriserna ger ett index som kallas för Jevon's index. Självvägande observationer erhålles eftersom produkterna av urvalssannolikheter för försäljningsställen och urvalssannolikheter för produkter är proportionella mot den tillgängliga informationen om försäljningsvärdena för produkterbjudandena. Härmed skattas värdevägda geometriska medelpriser.

$$I_{0,g}^m = \frac{\prod_{i=1}^{n_i} \left[\prod_{j=1}^{n_j} (P_{ij}^m)^{\frac{1}{n_j}} \right]^{\frac{1}{n_i}}}{\prod_{i=1}^{n_i} \left[\prod_{j=1}^{n_j} (P_{ij}^0)^{\frac{1}{n_j}} \right]^{\frac{1}{n_i}}} = \prod_{i=1}^{n_i} \left[\prod_{j=1}^{n_j} \left(\frac{P_{ij}^m}{P_{ij}^0} \right)^{\frac{1}{n_j}} \right]^{\frac{1}{n_i}} \quad (1)$$

Indexet kan uttrycka som kvoten av geometriska prismedelvärden eller geometriskt medelvärde av priskvoter, aktuellt pris dividerat med baspris. Varje priskvot ger prisförändringen per produkterbjudanden uttryckt som en kvot och det geometriska medelvärdet av priskvoterna visar på genomsnittlig prisförändring från basmånaden till aktuell månad. Multiplicera detta resultat med 100 så fås ett index, till exempel 110 innebär att den genomsnittliga prisförändringen har varit upp 10 % från basmånaden till aktuell månad för den här gruppen av produkterbjudande. Vid de urval där observationerna är viktrade byts $1/n$ ut mot vikter som är normerade till att summeras till 1 över antalet för företag/butik (j) och för produkterna (i). Vikter, där dessa finns, beräknas från senaste tillgång av skattade konsumtionsbelopp inom produktgruppen.

Några undantag från ovanstående finns. Produktgruppen Vatten, avlopp, renhållning och sotning antas vara delar som inte är konkurrensutsatta och därför skulle Jevon's index vara ett sämre alternativ. Jevon's index anses vara idealt för produkter med så kallat enhetselasticitet, det vill säga konsumtions kvantitet förändras procentuellt lika mycket som den procentuella prisförändringen. Istället för Jevon's index används det mer välkända Laspeyres index, i det aktu-

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

ella fallet har vi fyra kategorier som är viktade och självvägande observationer inom varje del.

$$I_{0;g}^m = \sum_{i=1}^4 w_i \frac{\frac{1}{n_j} \sum_{j=1}^{n_j} P_{ij}^m}{\frac{1}{n_j} \sum_{j=1}^{n_j} P_{ij}^0} \quad (2)$$

Det andra undantaget är produkter med mycket kort livslängd beroende på snabb utveckling på marknaden och här har vi datorer, datorutrustning och mobiltelefoner. Flera byten under året förekommer och detta skulle medföra flera justeringar per år med skattade kvalitetsvärderingar om metoden i formel 1 används. Istället används månadsindex som kedjas till index för december till aktuell månad. När en produkt tar slut väljs direkt en ny liknande produkt, men i månadsindexet jämförs bara de observationer som har samma produkt i föregående och aktuell månad. En december till december index beräknas enligt följande.

$$I_{0;g}^{12} = I_{0;g}^{11} * \prod_{i=1}^{n_i} \left[\prod_{j=1}^{n_j} \left(\frac{P_{ij}^{12}}{P_{ij}^{11}} \right)^{\frac{1}{n_j}} \right]^{\frac{1}{n_i}} \quad (3)$$

November index i formeln ovan kan skrivas som oktober index multiplicerat med månadstillskottet och så kan alla föregående månader under året skrivas. Detta ger då en kedja av månadsindex från januari till december.

Produktgruppsnivån g är en speciell nivå där vi gör en basomräkning på varje produktgruppsindex och beräknar en indexlänk med basen för helåret y-2 till aktuell månad under aktuellt år. Vi kallar detta för år till månadsindex.

$$I_{y-2;g}^{y,m} = \frac{I_{y-3,0;g}^{y-2,12}}{\frac{1}{12} \sum_{m=1}^{12} I_{y-3,0;g}^{y-2,m}} * I_{y-2,0;g}^{y-1,12} * I_{y-1,0;g}^{y,m} \quad (4)$$

Detta index är en länk som avslutar indexserien. Index ovan föregås av årsvisa länkar, år till år index som beräknas enligt nedan.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

$$I_{y-3;g}^{y-2} = \frac{I_{y-4,0;g}^{y-3,12} * \frac{1}{12} \sum_{m=1}^{12} I_{y-3,0;g}^{y-2,m}}{\frac{1}{12} \sum_{m=1}^{12} I_{y-4,0;g}^{y-3,m}} \quad (5)$$

Vid aggregering av dessa index till högre nivåer används vägningstal från basåret y-2 i första fallet och från både år y-3 och y-2, genom geometriska medelvärden av de två årens vägningstal. Aggregering av de två länkarna till nästa nivå sker aritmetiskt. Variabeln U nedan betecknar konsumtionsbeloppet för produktgruppen och C betecknar COICOP gruppen på nivån över produktgruppen.

$$I_{y-2;C}^{y,m} = \sum_g \frac{U_g^{y-2}}{\sum_g U_g^{y-2}} * I_{y-2;g}^{y,m} \quad (6)$$

$$I_{y-3;C}^{y-2} = \sum_g \frac{\sqrt{U_g^{y-3} * U_g^{y-2} / I_{y-3;g}^{y-2}}}{\sum_g \sqrt{U_g^{y-3} * U_g^{y-2} / I_{y-3;g}^{y-2}}} * I_{y-3;g}^{y-2} \quad (7)$$

Indexlänken i formel (4) är av Laspeyres typ medan indexlänken år till år är ett Walsh index där konsumtionsbeloppet för båda åren ingår.

Indexserier beräknas för produktgrupper, för COICOP grupper och för totalnivån KPI. Aggregering inom varje nivå görs före länkningen till tidsserier. Produktgrupper kan ha olika startår i dessa tidsserier beroende på att de kan bytas ut och nya grupper läggs till, vilket avspeglar förändrat konsumtionsmönster. Indexserierna för KPI och COICOP grupperna utgår från 1980 (1980 = 100), med några undantag, 09.6 Paketresor, 10 Utbildning, 12.4 Socialt skydd, 12.5 Försäkringar och 12.6 Övriga finansiella tjänster, vilka har tillkommit efter 1980.

Indexkonstruktionen som presenteras ovan infördes med publiceringen av januariindex 2005. Innan dess användes en enklare indexkonstruktion med indexlänk från decemberindex. December index reviderades inför det nya året med upprättande av eventuella fel och med förnyade vägningstal. Vid övergången måste en övergångslänk läggas vid ändringen från december - december länkar till år - år länkar. Detta görs med index från december 2003 till året 2004.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

$$I_{2003dec;C}^{2004} = \frac{1}{12} \sum_{m=1}^{12} I_{2003dec;C}^{2004m} \frac{I_{2002C}^{2003} * I_{2003C}^{2004}}{\frac{1}{12} \sum_{m=1}^{12} I_{2002C}^{2004m}} \quad (8)$$

Den slutliga indexserien från 1980 blir då.

$$I_{1980;C}^{2012,m} = I_{1980;C}^{1980,dec} * I_{1980,dec;C}^{1981,dec} * \dots * I_{2002,dec;C}^{2003,dec} * I_{2003,dec;C}^{2004} * I_{2004;C}^{2005} * \dots * I_{2008;C}^{2009} * I_{2009;C}^{2010} * I_{2010;C}^{2012,m} \quad (9)$$

Dessa indexserier finns för COICOP grupperna (vänsterställd kod i följande lista), men kan också beräknas på beställning för enskilda produktgrupperna. På produktgruppsnivån är det betydligt fler grupper som till-kommit under perioden och då inte startar 1980. När en ny produktgrupp läggs till måste en skattning bakåt göras för att år till månadsindex ska kunna beräknas (formel 4). Då antas att den nya produktgruppen prisutvecklingen för en annan lämplig produktgrupp eller en grupp av produktgrupper för tiden före prismätningen av den nya produktgruppen.

Indexförändringar redovisas regelbundet varje månad. Vi har här månadsförändring och 12-månadersförändring, vilka redovisas i Statistikdatabasen på COICOP grupper. Inflationstakten utgörs av 12-månadersförändringen på total KPI.

Förändringstalen för COICOP grupperna, redovisade som procentuell förändring, är enkla att beräkna eftersom helt utgår från indexserien i formel 9.

$$I_{y,m-1}^{y,m} = \frac{I_{1980C}^{y,m}}{I_{1980C}^{y,m-1}} * 100\% \quad (10)$$

$$I_{y-1,m}^{y,m} = \frac{I_{1980C}^{y,m}}{I_{1980C}^{y-1,m}} * 100\% \quad (11)$$

För produktgrupperna som ligger under COICOP grupperna finns inga färdiga indexserier, så 12-månadersförändringen och månadsförändringen december till januari görs med en speciell beräkning för. Först beräknas ett index med samma bas som för år - månadsindex men för som avslutas ett år tidigare (jämför med formel 4).

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

$$I_{y-2;g}^{y-1,m} = \frac{I_{y-3,0;g}^{y-2,12}}{\frac{1}{12} \sum_{m=1}^{12} I_{y-3,0;g}^{y-2,m}} * I_{y-2,0;g}^{y-1,12} \quad (12)$$

Därefter fås månadsförändring i januari och 12-månadersförändringen enligt nedan. Månadsförändringar under året görs med de grundläggande indexen från formel 3 för de två månaderna.

$$I_{y-1,dec;g}^{y,jan} = \frac{I_{y-2;g}^{y,jan}}{I_{y-2;g}^{y-1,dec}} * 100\% \quad (13)$$

$$I_{y-1,m;g}^{y,m} = \frac{I_{y-2;g}^{y,m}}{I_{y-2;g}^{y-1,m}} * 100\% \quad (14)$$

Prisjusteringar

Före indexberäkningarna kan det behövas göras någon beräkning på de observerade priserna. Detta gäller produkter som kan variera i kvantitet och då ska kvantitetsjusteras för att bli jämförbara i bas och aktuell månad. Det kan också gälla priser som behöver beräknas om till något enhetsvärde som beskriver konsumenters användning. Till exempel elpriser beräknas till pris per kWh för specifika konsumentprofiler.

En annan orsak till prisjusteringar är produktbyten där kvaliteten ändras. En kvalitetsjustering av baspriset görs med en skattning av skillnaden mellan kvalitetsvärdet för den utgående produkten mot kvalitetsvärdet för den nya produkten. Det är däremot svårt att få till välunderbyggda skattningar, men man bör ändå försöka för annars kan man förvänta sig att prisutvecklingen överskattas.

Låter man hela prisförändringen slå igenom vid ett produktbyte antar man implicit att det inte finns någon kvalitetsskillnad mellan den gamla och nya produkten. Om man å andra sidan förändrar baspriset så att ingen prisändring visas antar man implicit att hela prisförändringen motsvaras av kvalitetsförändringen. Dessa två angreppssätt får inte användas systematiskt då de ger skattningar som inte är väntvärdesriktiga. I KPI används några metoder för att justera för kvalitetsförändringar.

- Bedömning av kvalitetsförändringsvärde (judgmental quality adjustment)

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

- Regressionsskattade kvalitetsförändringsvärde (hedonic quality adjustment)
- Komponent kostnader (option cost quality adjustment)
- Implicit kvalitetsvärdering

Bedömning av kvalitetsvärde görs av prisinsamlare på flera produkter som samlas ute på fältet, dock inte dagligvaror som är strikt definierade och inte får bytas. Bedömningen ska göras utifrån ett konsumentperspektiv, men bedömningarna blir individuella. Prisinsamlaren anger ett värde, K (positivt eller negativt), som anger en skattning av kvalitetsskillnaden mellan tidigare och nuvarande produkterbjudande. Vid ett byte beräknas ett nytt baspris, månadens baspris, som utgår från föregående månads baspris justerat med faktor för förhållandet mellan nytt pris inklusive K och föregående månads ordinariepris, OP .

$$P_{ij}^{0(m)} = P_{ij}^{0(m-1)} \left(1 + \frac{K_{ij}^m}{OP_{ij}^{m-1}} \right) \quad (15)$$

Ovanstående rekursiva formel finns med i databasen och beräknas automatiskt vid produktbyte för de produkter som får bytas. Kvalitetsjustering för en produkt kan förekomma flera gånger under ett år, men vanligast är 1 till 2 byten. Centralpriser som innehåller många tjänster kvalitetsjusteras på liknande sätt av produktionsansvarig och kontrollant för produkten. Eftersom man centralt har större kontroll på index kan man sätta månadens baspris som ett målvärde och lösa ut K som okänd. Kvalitetsbeloppet skrivs sedan in i databasen som utför beräkningen.

Bedömningsmetoden anses av många vara en mindre bra metod eftersom bedömningarna är subjektiva och då riskera att avvika från ett väntevärdesriktigt kvalitetsvärde. Med många bedömningar på samma kvalitetsskillnad skulle man kunna tänka sig att man i genomsnitt skulle få resultat som är bättre, men intervjuarna utgör inget typsnitt av konsumenter så viss bias kan förväntas. Eurostat accepterar en expert stödd bedömning som kvalitetsjusteringsmetod, vilket vi till viss del har.

Nästa metod i punktlistan innebär att information om egenskaper på de prismätta produkterna samlas in. Med historiska data, priser och egenskaper, skattas egenskapernas priseffekter med regressionsana-

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

lys. Denna metod används på kläder och skor med produktgrupper som har liknande egenskaper och för vilka egenskaperna regelmässigt samlas in vid varje produktbyte. För kläder samlas flera egenskaper in, som märke, material, tygstruktur och specifika egenskaper för klädesplagg inom varje produktgrupp, medan för skor samlas endast märke in. Egenskaperna görs om till så kallade dummyvariabler som endast antar värden 0 och 1.

Modellskattningar av dessa produktgrupper utförs vid varje årsskifte med historiska data från gjorda prismätningar under 3 till 4 år. Låt P vara observerade priser, X vara dummyvariabel för egenskaper och Z vara dummyvariabel för butikstyp samt indexera med i för numrering av produkterbjudande, j för numrering av egenskap och k för numrering av butikstyp. En multiplikativ modell skattas:

$$P_{ijk} = a \prod_{j=1}^n b_{ij}^{X_{ij}} \prod_{k=1}^m g_{ik}^{Z_{ik}} e^{\varepsilon_{ijk}} \quad (16)$$

Låt $\alpha = \ln a$, $\beta = \ln b$ och $\gamma = \ln g$, så fås följande log-linjära modell (naturliga logaritmen används här):

$$\log(P_{ijk}) = \alpha + \sum_{j=1}^n \beta_{ij} X_{ij} + \sum_{k=1}^m \gamma_{ik} Z_{ik} + \varepsilon_{ijk} \quad (17)$$

Modellen blir en vanlig multipel regression och den gäller för en gruppering av produktgrupper med liknande egenskaper (till exempel damkonfektion och herrkonfektion). Vid kvalitetsjusteringen så jämförs varianten från basen med ett byte vid någon senare månad. Jämförelsen görs alltid i samma butik, så det är bara egenskapernas koefficienter som ger effekt vid kvalitetsjusteringen. Först beräknas en differens mellan basidpunkt (0) och aktuell månad (t) för varje produkterbjudande.

$$Diff_i = \sum_{j=1}^n (X_{ij}^t - X_{ij}^0) \beta_{ij} \quad (18)$$

Differensen blir positiv om kvaliteten är högre vid det senare tillfället och negativ om det är tvärtom då kvaliteten är lägre. Har inget byte gjorts så blir differensen lika med noll och detsamma gäller då egenskaperna är lika. I nästa steg beräknas en kvalitetsfaktor:

$$KF_i = e^{Diff_i} \quad (19)$$

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Kvalitetsfaktorn är en multiplikativ faktor som multipliceras på baspriset och ger ett justerat baspris. Till exempel om $KF = 1,1$ så kan det betraktas som att bytesvarianten har 10 % högre kvalitet än basvarianten och då ska baspriset ökas med 10 % för att ge rättvisande prisjämförelse i produkterbjudandets priskvot.

Nästa metod gäller för produkter som innehåller delkomponenter som är prissatta var för sig. Ett exempel här är produktgruppen Nya bilar när ny årsmodell införs. Man tar här reda på vilka nya och ändrade komponenter som finns på den nya modellen och jämför listpriser mellan gamla och nya komponenter om sådana finns. En andel av summerad prisskillnad mellan gamla och nya komponenter används som kvalitetsbelopp för att justera baspriset. Anledningen till att endast en andel används är ett antagande att alla konsumenter inte skulle värdera alla komponenter fullt ut. För produktgruppen används andelen 50 %, men detta är en ifrågasatt andel. Utöver komponenterna skattas ett belopp beräknat på förändringen av drivmedelsförbrukningen mellan gammal och ny bilmodell. Med ny insamlingsmetod för Nya bilar 2016, vilket ger många fler prisobservationer, kan det bli svårt att använda denna metod då den är tidskrävande.

Slutligen har vi implicita metoder vilket är indexmetoder som indirekt får effekter som antingen justerar eller inte justerar för kvaliteten. Ett exempel är det kedjade månadsindexet (formel 3) som används för datorer och mobiltelefoner. Här jämförs priser endast för de observationer som finns i månaden och föregående månad, medan övriga observationer utesluts. Detta får samma effekt som om man hade lagt in månadens genomsnittliga prisutveckling på de uteslutna observationerna. En annan metod är "overlap" vid årsskifte. Här prisma mäts en produkt till och med december och för nästa år väljs en ny produkt som med baspriset i december. Detta får effekten att man inte får någon priseffekt av produktbytet. Det senare fallet kan vara korrekt om båda produkterna representerar ett konsumtionsändamål, men ändå inte är helt jämförbara.

Kvalitetsjustering är ett område som ständigt behöver utvecklas.

Justering för selektionsbias

Medvetna urval av produkterbjudanden vid basmätningen i nyvalda butiker leder till en skevhet som resulterar i en nedåtriktad bias i prisutveckling. Detta beror på att prisinsamlaren vid valet av produk-

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

terbjudanden har en naturlig tendens att undvika artiklar som har slutförsäljningspris, så kallat realisationspris. Denna "snedhet" i urvalet försvinner successivt när mätningarna fortlöper månad efter månad och artiklar i urvalet får utförsäljningspriser och blir slutsålda och byts ut av prisinsamlaren. Efter ett år, i december, är priserna för flera produkterbjudanden lägre än i basen av detta skäl.

I KPI görs en skattad beräkning av denna bias och motsvarande justering av produktgruppsindexen för kläder och skor. Beräkningen av en justeringsfaktor för varje produktgrupp (klädesplagg och skogrupp) görs med den avslutande prismätningen i december och basen för nästa år, också i december. I månaden överlappar föregående års undersökning med det nya årets. För den del observationer fortsätter samma produkterbjudande till nästa år, men för andra har nya butiker valts vilket ger nya produkterbjudanden. Andelen av realisationserbjudande jämförs mellan avslutande års december och basen. Då andelen reor är större i avslutande års december än i basen erhålls en faktor som är större än noll. Denna faktor används till att multiplicera index för kommande år från januari till december.

Under 2014 och 2015 har annan metod testats. Urval görs tidigare i oktober i nya butiker för kommande år. Prismätningarna i oktober och november registreras men används inte. Först i december kommer priserna bli basen till nästa år. Denna metod har använts på produkter inom hemelektronik där reapriser är vanligt förekommande. Metoden kommer fortsätta att användas och utökas till fler produktgrupper.

Underliggande inflation

Utöver Konsumentprisindex beräknas också några mått på underliggande inflation. Från och med 2014 införs ett nytt mått Konsumentprisindex med konstant skatt, KPI-KS. Nettoprisindex (NPI) kommer från och med januari 2015 inte publiceras på SCB:s webbplats utan ansvaret för publicering tas över av Trafikverket. NPI kommer ändå att beräknas av SCB under ytterligare 4 år.

Konsumentprisindex med konstant skatt räknar bort endast de direkta effekterna, de som uppkommit i ledet försäljning direkt till konsumenter, av ändrade indirekta skatter och subventioner. Detta skiljer sig från Nettoprisindex som också räknar bort de indirekta effek-

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

ter som förekommer i tidigare försäljningsled, men beräknas slå igenom till konsumtionsledet.

Principiellt kan beräkningen av Konsumentprisindex med konstant skatt beskrivas enligt följande formel:

$$KPI - KS_{y-2}^{y,m} = KPI_{y-2}^{y,m} - \sum_j w_j^{y-2} I_{y-2,j}^{y,m} \quad (20)$$

$$w_j^{y-2} = \frac{U_j^{y-2}}{\sum_g U_g^{y-2}} \quad (21)$$

Där U_j^{y-2} är en estimerad budgetintäkt för respektive skatt eller subvention för angivet år. I_j^T är ett index som uttrycker en skatts/eller subventions förändring från basperioden till jämförelseperioden. På motsvarande sätt beräknas år-till-årlänken med Walsh-vikt.

$$KPI - KS_{y-3}^{y-2} = KPI_{y-3}^{y-2} - \sum_j w_j^{y-3/y-2} I_{y-3,j}^{y-2} \quad (22)$$

$$w_j^{y-3/y-2} = \frac{\sqrt{U_j^{y-3} U_j^{y-2} / I_{y-3,j}^{y-2}}}{\sum_g \sqrt{U_g^{y-3} U_g^{y-2} / I_{y-3,g}^{y-2}}} \quad (23)$$

Avdragstermen beräknas med en kalkyl där indirekta skatter och tullar läggs till termen samt subventioner dras från termen. Den direkta konsumtionen påverkas genom moms och det finns tre nivåer, oreducerad moms 25 % (20 % såsom avdrag), reducerad moms 12 % (10,71 % såsom avdrag) och lägsta moms 6 % (5,55 % såsom avdrag). Livsmedel och logi har reducerad moms medan inhemska transporttjänster, tidningar, böcker, motion, teater och bio har lägsta moms.

Ett antal varuskatter (styckskatter) ingår. Skatt på alkohol och tobak, energiskatt på bränsle och elenergi, koldioxidskatt på bränsle och vägtrafikskatt.

Subventioner ska dras av från avdragstermen. De viktigaste subventionerna är för närvarande driftbidrag till trafikbolag, jordbrukssubventioner, ROT-avdraget för småhus, stöd till studiecirkel, räntebidrag, avdrag för hushållsnära tjänster samt stöd till dagstidningar. En

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

del stora förändringar har gjorts under senare år, införandet av ROT-avdraget och avdraget hushållsnära tjänster samt avskaffande av miljöbilspremie. Följande skatter och subventioner dras från respektive läggs till.

Indirekta skatter och tullar

Värdeskatter

Direkt konsumtion med oducerad moms
Direkt konsumtion med reducerad moms
Direkt konsumtion med lägsta moms
Indirekt konsumtion, övrigt
Skatt på trafikförsäkringspremier
Fastighetsskatt för egnahem

Styckskatter

Energiskatt drivmedel
Energiskatt bränsle
Energiskatt elkraft
Koldioxidskatt drivmedel
Koldioxidskatt bränsle
Skatt på tobak och alkohol
Vägtrafikskatt, motorfordon
Vägtrafikskatt, trängselskatter

Subventioner

Investeringsbidrag av permanentbostäder
ROT, egnahem
Extra statligt stöd till bostäder, egnahem
Tillfälligt investeringsbidrag för bostäder, egnahem
Miljöbilspremie
Egnahem, indirekt konsumtion
Skattelättnad för hushållsnära tjänster

KPI med fast ränta

KPIF är ett av Riksbanken definierade mått på underliggande inflation som på uppdrag av Riksbanken beräknas av SCB. Detta mått tillhör då inte officiell statistik. I KPIF beräknas KPI med fasta räntor. Det innebär att räntekostnadsindex ersätt av kapitalstocksindex. Räntekostnadsindex består av räntesatsindex och kapitalstocksindex. Hela vikten för räntekostnadsindex överförs då till kapitalstocksindex

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

i KPIF. Från och med 2014 införs också Konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt, KPIF-KS, i analogi med KPI-KS.

Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP)

HIKP (engelska HICP) använder i stort sett samma prismaterial som KPI, men det finns skillnader inom vissa konsumtionsområden. För konsumtionsområdet Boende finns den största skillnaden beroende på att egnahemsposten har uteslutits ur HIKP, se tabell nedan. Det är Eurostat som beslutat att egnahemsposten inte ska ingå beroende på att medlemsländerna använder olika metoder och har olika förutsättningar för att prisma området.

Tabell: Jämförelse av delarna inom boendeposten mellan HIKP och KPI.

04. Housing, Water, Electricity, Gas and other fuels (HICP)	04. Boende (KPI)
04.1. Actual rentals for housing	Grundhyra, hyreslägenhet och garage
04.3.1. Products for the regular maintenance and repair of the dwelling	Reparationer, varor plus diskmaskin
04.3.2. Service for the regular maintenance and repair of the dwelling	Saknas
04.4.1. Water supply	Vatten och avlopp
04.4.2. Refuse collection	Renhållning
04.4.3. Sewerage collection	Vatten och avlopp
04.4.4. Other services relating to the dwelling	Sotning
04.5.1. Electricity	El för hyreslägenhet och egnahem
04.5.2. Gas	Hushållsgas, lägenhet
04.5.3. Liquid fuels	Eldningsolja, egnahem
04.5.4. Solid fuels	Pellets
04.5.5. Hot water, steam and ice	Fjärrvärme egna hem

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Saknas	Räntekostnader
Saknas	Avskrivningar
Saknas	Tomträttsavgäld
Saknas	Försäkringsavgifter
Saknas	Kommunal fastighetsavgift.

Försöksverksamhet angående posten "Owner occupied houses" pågår under ledning av Eurostat. Det lutar åt att denna post kommer att införas med en metod som bygger på anskaffningskostnaden (The acquisitions approach). Den metod som vi använder i KPI för egna hem bygger på användarkostnaden (The user cost approach). Detta leder till att vi i Sverige kan komma att få prismäta med båda metoderna för att använda i HIKP respektive KPI.

Index för lotteri, tips och toto under Rekreation och kultur (09) är också borttagen från HIKP. I övrigt finns det några tillägg i HIKP som inte finns med i KPI. Sjukhusvård under Hälso- och sjukvård (06), Äldre omsorg och Finansiella tjänster under Diverse varor och tjänster (12). Finansiella tjänster prismäts genom fondavgifter på aktiefonder och kurtage på aktiehandel.

Vägningstalen för HIKP utgår från konsumtionsbeloppen som ingår i KPI prisomräknat till annan basperiod. För KPI gäller helåret för år $y - 2$ som bas medan för HIKP gäller december $y - 1$ som bas. Konsumtionsbelopp för de poster som finns i KPI men inte i HIKP dras ifrån och för poster som finns i HIKP men inte KPI läggs konsumtionsbelopp till. Vägningstalen normeras sedan så att de summeras till 1000.

Beräkningsformler för HIKP

Beräkningsformlerna för HIKP är i huvudsak följande. För ett Co-icop-aggregat C beräknas HIKP för mars 2012 med basperiod 2005 = 100 genom en årslänkning enligt:

$$I_{2005C}^{2012mar} = I_{2005C}^{2005dec} \cdot I_{2005dec;C}^{2006dec} \cdot \dots \cdot I_{2011dec;C}^{2012mar} \quad (24)$$

Indexlänkarna här utom den första beräknas på samma sätt som den avslutande länken, nämligen som en sammanvägning av indextal för produktgrupper g på elementärnivå enligt

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

$$I_{2011dec;C}^{2012mar} = \frac{\sum_{g \in C} W_{2012,g} \cdot I_{2011dec;g}^{2012mar}}{\sum_{g \in C} W_{2012,g}} \quad (25)$$

Summeringen här löper över alla produktgrupper g som ingår i Cocop aggregatet C . I det viktiga specialfallet att C är lika med hela HIKP-korgen blir nämnaren lika med 1, och formeln kan då få ett enklare utse-ende enligt

$$I_{2011dec}^{2012mar} = \sum_g W_{2012,g} \cdot I_{2011dec;g}^{2012mar} \quad (26)$$

där summeringen löper över alla produktgrupper g som täcks i HIKP. Vägningstalen som används i formel (25) resp. (26) är i sin tur beräknade enligt

$$W_{2012,g} = \frac{U_{2010,g} \cdot \frac{I_{2009dec;g}^{2010dec} \cdot I_{2010dec;g}^{2011dec}}{\frac{1}{12} \sum_{m=1}^{12} I_{2009dec;g}^{2010m}}}{\sum_{g'} U_{2010,g'} \cdot \frac{I_{2009dec;g'}^{2010dec} \cdot I_{2010dec;g'}^{2011dec}}{\frac{1}{12} \sum_{m=1}^{12} I_{2009dec;g'}^{2010m}}} \quad (27)$$

Här betecknar $U_{2010,g}$ konsumtionsbeloppet för produktgruppen g under år 2010. Vidare löper den yttre summeringen i nämnaren över alla produktgrupper g' som täcks i HIKP. – Kommentar: Multiplikationen av konsumtionsbeloppen med det angivna uttrycket i indextal, i täljaren och nämnaren i formel (3), innebär att konsumtionsbeloppen för år 2010 prisuppdateras till december 2011. Denna prisuppdatering behövs i HIKP men görs inte i KPI, till följd av de respektive indexkonstruktionerna.

Indata till beräkningarna enligt formlerna (25) och (27) är av två slag:

- Indextal av formen $I_{t-1,dec;g}^{t,m}$ för produktgrupper, där t betecknar år och m månad. De hämtas ur KPI:s ordinarie produktionssystem och avser de ursprungliga, ej reviderade länkelementen med bas-period december år $t - 1$.
- Utgiftsbelopp för produktgrupper år $t - 2$. De hämtas från beredningen av underlagen för vägningstalen till KPI, med modifiering-*ar* för HIKP:s avvikande produkttäckning och med

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

uppdelning eller sammanvägning vid förekommande imputering i bostadsposten.

3.2 Redovisningsförfaranden

Konsumentprisindex tillsammans med underliggande inflation och Harmoniserat index för konsumentpriser presenteras i Utvalda tabeller och diagram samt i Statistikdatabasen som kan nås på SCB:s webbplats, www.scb.se. Se **Bilaga 4 Utvalda tabeller och diagram och Statistikdatabasen**. Pressmeddelande med kortfattad presentation av månadens resultat redovisas också här vid varje publiceringstillfälle. Ett urval av tabeller presenteras också i Statistisk Årsbok.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Tablå: Statistikens slutliga observationsregister.

Register	Registervariant	Registerversion
Prisindex	Konsumentprisindex (KPI)	2016

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll (i Meta-Plus), finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen finns på www.metadata.scb.se. Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som finns angivna i ovanstående tablå.

4.2 Arkiveringsversioner

Inga registerversioner har ännu arkiverats.

4.3 Erfarenheter från denna undersökningsomgång

Inga särskilda erfarenheter finns från denna undersökningsomgång. Arbetet har gått helt enligt plan.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Bilaga 1 Antal produktgrupper och representantprodukter per COICOP

COICOP	Benämning	Antal produktgrupper (strata)	Antal representantprodukter
01.1.1	Bröd och övriga spannmålsprodukter	15	246
01.1.2	Kött	10	282
01.1.3	Fisk	10	109
01.1.4	Mjölk, ost och ägg	8	285
01.1.5	Oljor och fetter	5	46
01.1.6	Frukt	14	86
01.1.7	Grönsaker	21	137
01.1.8	Sötsaker och glass	7	218
01.1.9	Övriga livsmedel	3	94
01.2.1	Kaffe, te och kakao	3	78
01.2.2	Mineralvatten, läskedryck, frukt och grönsaksjuice	5	117
02.1.1	Spritdryck	4	5
02.1.2	Vin	6	10
02.1.3	Öl, stark- och mellanöl	1	2
02.1.3	Lättöl och folköl	2	20
02.2	Tobak	2	86
03.1	Kläder	26	128
03.2	Skor	12	49
04.4	Vatten och bostadsanknutna tjänster	3	3
04.5.1	El	2	7
04.5.x	Bränsle	4	9
04.S.1	Hyreslägenhet: hyra	1	4
04.S.2	Bostadsrättslägenhet: tillräknad hyra	1	4
04.S.3	Garage	1	1
04.x	Egnahem: Nyttjande av bostad	26	37
05.1	Möbler	11	28

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

05.2	Hushållstextilier	4	8
05.3	Hushållsutrustning	7	16
05.4	Husgeråd	8	11
05.5	Verktyg, elartiklar och trädgårdsredskap	6	41
05.6	Varor och tjänster för hushållsunderhåll	8	115
06.1	Läkemedel glasögon etc.	5	82
06.2	Sjuk och tandvård	2	29
07.1.1	Nya bilar	1	4
07.1.1	Begagnade bilar	1	Specialundersökning
07.1.2	Motorcyklar	1	1
07.1.3	Cyklar	1	4
07.2.1	Reservdelar och tillbehör till bilar	3	14
07.2.2	Drivmedel	4	4
07.2.3	Underhåll och reparationer på bilar	6	7
07.2.4	Andra kostnader för fordon	5	54
07.3	Transporttjänster	8	186
08.1	Post	1	11
08.2	Teleutrustning	2	7
08.3	Teletjänster	2	19
09.1	Audiovisuell och fotografisk utrustning samt datorutrustning	13	30
09.2	Andra större varor för rekreation	6	10
09.3	Andra fritidsvaror	15	89
09.4	Rekreationstjänster och kulturella tjänster	12	38
09.5	Tidningar, böcker och skrivmaterial	8	40
09.6	Paketresor	1	24
10	Utbildning	2	4
11.1	Restauranger	13	22

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

11.2	Logi	4	4
12.1	Personlig hygien	11	138
12.3	Övriga personliga tillhörigheter	5	17
12.4	Social omsorg	1	1
12.5	Försäkringar	3	20
12.6	Övriga finansiella tjänster	1	3
12.7	Övriga tjänster	4	10
Summa		377	

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Bilaga 2 Vägningstal per produktgrupp och CO- ICOP

Kod	Benämning	År	Vägn.tal
00	KPI Totalt	2016	1000
01	Livsmedel och alkoholfria drycker	2016	139
01.1	Livsmedel	2016	124,84
01.1.1	Bröd och övriga spannmålsprodukter	2016	19,05
1113	VETEBRÖD	2016	1,03
1114	WIENERBRÖD	2016	0,21
1116	SMÅKAKOR	2016	0,60
1122	HÅRT BRÖD	2016	1,57
1125	RIS	2016	0,63
1127	PASTA	2016	1,64
1130	SPANNMÅLSBASERADE MATRÄTTER	2016	1,74
1131	KEX OCH SKORPOR	2016	0,95
1132	VÄLLINGPULVER OCH MIXER	2016	0,10
1146	FRUKOSTFLINGOR	2016	1,25
1136	MJÖL	2016	0,53
1137	GRYN	2016	0,60
1141	GROVT BRÖD	2016	2,16
1142	FRANSKA	2016	4,24
1143	BAKVERK	2016	1,80
01.1.2	Kött	2016	24,90
1229	NÖTKÖTT	2016	4,97
1230	GRISKÖTT	2016	3,07
1232	OBLANDAD CHARK	2016	4,44
1233	BLANDAD CHARK	2016	4,77
1235	KÖTTKONSERVER	2016	1,48
1237	KALVKÖTT	2016	0,11
1238	ANNAT KÖTT	2016	0,58
1240	FJÄDERFÄN	2016	2,89
1245	DJUPFRYST BERETT KÖTT	2016	2,26
1251	LAMMKÖTT	2016	0,33
01.1.3	Fisk	2016	8,02
1307	SILL/STRÖMMING	2016	0,06
1314	TORSKFILE	2016	0,21
1315	DJUPFRYST FISK	2016	1,66
1316	DJUPFRYSTA SKALDJUR	2016	0,38
1318	SILLKONSERVER	2016	0,58
1319	KAVIAR	2016	0,55
1322	RÖDSPÄTTA, FILEAD	2016	0,08
1323	GRAVAD/RÖKT LAXFISK	2016	0,75
1324	FISK OCH SKALDJURSPROD	2016	2,65
1325	FÄRSK LAX	2016	1,10
01.1.4	Mjök, ost och ägg	2016	22,82
1410	ÄGG	2016	2,08

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

1412	MJÖLK	2016	4,76
1413	FILMJÖLK OCH YOGHURT	2016	4,19
1414	GRÄDDE	2016	1,61
1417	GRÄDDFIL, CREME FRAICHE	2016	1,11
1418	HÅRDOST	2016	5,17
1419	DESSERTOST, MJUKOST M M	2016	3,74
1421	MJÖLKLIGNANDE DRYCK	2016	0,16
01.1.5	Oljor och fetter	2016	3,20
1504	ANNAT SMÖRGÅSFETT	2016	0,92
1506	SMÖR	2016	0,70
1508	MAT-, STEK- O GRILLOLJOR	2016	0,62
1509	HUSHÅLLSMARGARIN	2016	0,59
1510	LÄTTMARGARIN	2016	0,36
01.1.6	Frukt	2016	10,03
1617	PÄRON	2016	0,32
1618	ÄPPLEN	2016	1,33
1619	APELSINER	2016	0,56
1620	BANANER	2016	1,53
1622	VINDRUVOR	2016	0,51
1631	AVOCADO	2016	0,65
1632	KIWI	2016	0,65
1635	DJUPFR BÄR OCH FRUKTER	2016	1,25
1641	NÖTTER OCH TORKAD FRUKT	2016	1,85
1642	FRUKT- OCH BÄRPRODUKTER	2016	0,23
1657	SMÅCITRUS	2016	0,46
1659	CITRONER	2016	0,33
1664	HONUNGSMELON	2016	0,36
01.1.7	Grönsaker	2016	15,10
1611	POTATIS, PAKETERAD	2016	0,19
1612	MORÖTTER	2016	0,46
1613	VITKÅL	2016	0,30
1614	GUL LÖK	2016	0,49
1615	TOMATER	2016	1,91
1616	SLANGGURKA	2016	0,69
1621	SALLAD	2016	1,20
1625	GRÖNSAKSKONSERVER	2016	1,59
1626	POTATISPRODUKTER	2016	1,16
1628	SALLADSKÅL	2016	0,17
1636	DJUPFRYSTA GRÖNSAKER	2016	1,73
1643	ÄRTER OCH BÖNOR	2016	0,08
1654	BLOMKÅL	2016	0,20
1655	PURJOLÖK	2016	0,28
1656	FÄRSKA CHAMPINJONER	2016	0,26
1665	POTATIS, LÖS VIKT	2016	0,84
1667	PAPRIKA	2016	0,67
1669	POTATIS, KRAVMÄRKT	2016	0,08
1670	MORÖTTER, KRAVMÄRKTA	2016	0,24

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

1671	FÄRSKA KRYDDOR	2016	0,19
1673	CHIPS	2016	2,37
01.1.8	Sötsaker och glass	2016	15,29
1646	SYLT OCH MARMELAD	2016	0,76
1815	SOCKER	2016	0,43
1819	GLASS	2016	3,05
1823	CHOKLAD	2016	4,11
1824	KONFEKTYR	2016	6,68
1838	HONUNG	2016	0,20
1839	SIRAP	2016	0,06
01.1.9	Övriga livsmedel	2016	6,43
1802	SALT	2016	0,14
1827	KRYDDOR OCH SÅSER	2016	3,90
1841	JÄST, SOPPOR, BARNMAT MM	2016	2,39
01.2	Alkohol fria drycker	2016	14,16
01.2.1	Kaffe, te och kakao	2016	4,58
1706	KAFFE	2016	3,80
1708	TE	2016	0,51
1710	KAKAO OCH CHOKLADDRYCKER	2016	0,27
	Mineralvatten, läskedrycker, frukt och grönsaksjuice	2016	9,585
01.2.2	JUICE OCH NEKTAR	2016	1,98
1623	SAFT M M	2016	0,81
1906	MINERALVATTEN	2016	1,26
1907	LÄSK	2016	5,18
1908	CIDER	2016	0,35
02	Alkoholhaltiga drycker och tobak	2016	39
02.1	Alkoholhaltiga drycker	2016	22,55
02.1.1	Spritdrycker	2016	4,42
2208	BRÄNNVIN	2016	1,33
2209	WHISKY	2016	1,90
2210	LIKÖRER	2016	0,42
2211	ÖVRIGA SPRITDRYCKER	2016	0,77
02.1.2	Vin	2016	11,54
2212	RÖDA VINER	2016	5,76
2213	VITA VINER, ROSÉVINER	2016	3,04
2214	MOUSSERANDE VIN, CHAMPAGNE	2016	1,03
2215	ÖVRIGA VINER	2016	1,16
2217	CIDER, SYSTEMBOLAGET	2016	0,31
2218	BLANDDRYCKER, SYSTEMBOLAG	2016	0,24
02.1.3	Öl	2016	6,59
1905	ÖL, 0-2,7 %	2016	0,09
2104	ÖL, 2,8-3,5 %	2016	1,32
2203	ÖL, >3,5 %	2016	5,18
02.2	Tobak	2016	16,45
2310	CIGARETTER	2016	11,01
2311	ANDRA TOBAKSPRODUKTER	2016	5,44

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

03	Kläder och skor	2016	53
03.1	Kläder	2016	45,38
3101	STRUMPBYXOR & DAMUNDERKLÄFER	2016	3,82
3108	DAMLÅNGBYXOR	2016	2,03
3110	DAMKJOL	2016	0,82
3111	KLÄNNING	2016	1,81
3114	DAMKAPPA	2016	0,39
3117	NATTLINNE	2016	0,56
3118	DAMJUMPER	2016	5,57
3120	DAMJACKA	2016	2,63
3122	DAMKAVAJ	2016	0,47
3123	DAMBLUS	2016	1,34
3202	HANDSKAR	2016	1,96
3205	HERRUNDERKLÄDER	2016	1,43
3206	HERRJACKA	2016	2,03
3207	HERRPULLOVER	2016	2,17
3210	HERRBYXOR	2016	1,88
3212	HERRKAVAJ	2016	1,27
3214	ÖVERROCK	2016	0,07
3217	JEANS	2016	3,25
3218	SKJORTA	2016	1,70
3219	HERRSKINNJACKA	2016	0,33
3304	BARNLÅNGBYXOR	2016	1,14
3306	BARNTRÖJA	2016	3,22
3307	SPARKBYXA	2016	1,14
3403	GARN	2016	0,30
3406	TYG	2016	0,41
3502	SPORTKLÄDER	2016	3,13
3602	KEMTVÄTT	2016	0,51
03.2	Skor	2016	7,62
3701	HERRSKO, GRÖVRE	2016	0,35
3704	TRÅSKOR	2016	0,56
3707	DAMSTÖVLAR	2016	0,55
3708	BARNSKOR	2016	0,43
3710	GUMMISTÖVLAR	2016	0,13
3717	DAMKÄNGOR	2016	1,43
3719	HERRKÄNGOR	2016	0,63
3720	BARNKÄNGOR	2016	0,53
3722	HERRLÅGSKOR	2016	0,50
3723	DAMSKOR	2016	1,24
3724	SPORTSKOR	2016	1,27
04	Boende	2016	251
	Egnahem: Vatten och bostadsanknutna	2016	
04.4	tjänster		9,25
4403	SOTNING	2016	0,39
4404	RENHÅLLNING	2016	2,22
4405	VATTEN AVLOPP	2016	6,64

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

04.5	El och bränsle	2016	44,67
04.5.1	El	2016	38,84
4502	ELSTRÖM, HY O BO LÄG	2016	10,88
4703	ELSTRÖM, EGNAHEM	2016	27,96
04.5.x	Bränsle	2016	5,83
4501	HUSHÅLLSGAS, HY O BO LÄG	2016	0,48
4701	FJÄRRVÄRME, EGNAHEM	2016	3,52
4702	ELDNINGSOLJA, EGNAHEM	2016	0,83
4704	PELLETS	2016	1,00
04.S	Hyres- och bostadsrättslägenhet: Hyra	2016	117,07
04.S.1	Hyreslägenhet: Hyra	2016	68,64
4103	GRUNDHYRA, HYRESLÄGENHET	2016	68,64
04.S.2	Bostadsrättslägenhet: Tillräknad hyra	2016	47,11
4302	GRUNDHYRA, BOSTADSRÄTT	2016	47,11
04.S.3	Garage	2016	1,32
6212	GARAGEKOSTNAD	2016	1,32
04.x	Egnahem: Nyttjande av bostaden	2016	80,01
4601	RÄNTEKOSTNADER	2016	42,40
4602	AVSKRIVNINGAR	2016	21,83
4603	TOMTRÄTTSAVGÄLD	2016	0,21
4605	REPARATIONER, VAROR	2016	4,63
4606	FÖRSÄKRINGSAVGIFTER	2016	3,84
4609	KOMMUNAL FASTIGHETSAVGIFT	2016	7,10
05	Inventarier och hushållsvaror	2016	55
05.1	Möbler	2016	21,67
5101	MATBORD	2016	1,44
5102	STOL OSTOPPAD SITS	2016	1,15
5103	STOL STOPPAD SITS	2016	1,15
5107	SÄNG	2016	2,82
5111	TAKLAMPA	2016	2,15
5114	FÅTÖLJ	2016	1,14
5133	SOFFA	2016	3,72
5134	HYLLOR OCH SKÅP	2016	2,58
5135	MATTA	2016	1,47
5201	MADRASS	2016	0,49
5213	SPEGEL	2016	3,56
05.2	Hushållstextilier	2016	5,56
5203	HANDDUK	2016	0,52
5204	PÅSLAKANSET	2016	1,21
5205	GARDIN OCH GARDINTYG	2016	2,27
5212	TÄCKE	2016	1,56
05.3	Hushållsutrustning	2016	4,51
5301	TVÄTTMASKIN	2016	0,67
5302	DISKMASKIN	2016	0,48
5304	DAMMSUGARE	2016	0,33
5312	KYL- OCH SVALSKÅP	2016	0,33
5313	MIKROVÅGSUGN	2016	0,98

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

5314	KAFFEBRYGGARE	2016	1,45
5315	VATTENKOKARE	2016	0,27
05.4	Husgeråd	2016	7,51
5403	TALLRIK	2016	0,72
5404	KAFFEKOPP	2016	0,86
5405	DRICKSGLAS	2016	0,60
5407	BORDSKNIV	2016	0,23
5408	KASTRULL	2016	1,02
5416	KÖSKNIV	2016	1,02
5518	HUSHÅLLSVÅG	2016	1,02
5530	PLASTBURK	2016	1,02
5531	SALLADSSKÅL	2016	1,02
05.5	Verktyg, elartiklar och trädgårdsredskap	2016	5,57
5410	HAMMARE	2016	1,11
5413	TRÄDGÅRDSSPADE	2016	0,54
5414	GLÖDLAMPA, BATTERI,PROPPAR	2016	1,95
5426	GRÄSKLIPPARE	2016	1,30
7709	BORRMASKIN	2016	0,67
05.6	Varor och tjänster för hushållsunderhåll	2016	10,18
5507	HUSHÅLLSTVÄTT	2016	1,53
5513	HUSHÅLLSPAPPER	2016	2,56
5524	TVÄTTMEDEL	2016	1,04
5525	DISKMEDEL	2016	0,50
5526	RENGÖRINGSMEDEL M M	2016	1,00
5527	REDSKAP FÖR RENGÖRING	2016	0,58
5528	ANDRA FÖRBRUKNINGSVAROR	2016	1,35
5532	STÄDNING	2016	1,62
06	Hälso- och sjukvård	2016	38
06.1	Läkemedel, glasögon etc,	2016	16,58
9103	LÄKEMEDEL	2016	8,33
9111	SJUKVÅRDSARTIKLAR	2016	1,13
9114	GLASÖGON	2016	3,17
9115	KONTAKTLINSER	2016	0,60
9117	NATURLÄKEMEDEL OCH VITAMINER	2016	3,35
06.2	Sjuk- och tandvård	2016	21,42
9105	LÄKARVÅRD	2016	11,67
9106	TANDLÄKARARVODE	2016	9,75
07	Transport	2016	135
07.1	Inköp av fordon	2016	38,81
07.1.1	Bilar	2016	36,15
6105	NYA BILAR	2016	26,03
6111	BEG,BILAR(AUTODATA/SCB)	2016	10,12
07.1.2	Motorcyklar	2016	1,17
6103	MOTORCYKEL	2016	1,17
07.1.3	Cyklar	2016	1,49
6102	CYKEL	2016	1,49
07.2	Drift av fordon	2016	64,87

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

07.2.1	Reservdelar och tillbehör till fordon	2016	6,36
6207	BILRESERVDLAR	2016	1,01
6209	BILDÄCK	2015	4,74
6218	BILTILLBEHÖR	2016	0,61
07.2.2	Drivmedel	2015	31,80
6214	DIESELOLJA	2016	2,92
6220	BENSIN 98/99 OKTAN	2016	0,82
6221	BENSIN 95 OKTAN	2016	27,52
6225	E 85	2016	0,54
07.2.3	Underhåll och reparationer av fordon	2016	17,73
6201	ARBETSKOSTNAD/TIM	2016	3,96
6202	BYTE AV AVGASSYSTEM	2016	1,69
6204	BYTE AV BROMSDELAR	2016	0,82
6208	UNDERHÅLLSSERVICE	2016	7,54
6219	BILTVÄTT	2016	2,27
6226	BYTE AV STYRLED	2016	1,45
07.2.4	Andra kostnader för fordon	2016	8,98
6210	KONTROLLBESIKTNING	2016	0,79
6211	KÖRSKOLEUTBILDNING	2016	1,66
6217	PARKERINGSavgifter	2016	2,54
6222	BILUTHYRNING	2016	2,45
6224	BROavgifter M M	2016	1,54
07.3	Transporttjänster	2016	31,32
6303	JÄRNVÄGSRESOR	2016	3,98
6304	TAXI	2016	3,95
6305	INRIKES FLYGRESOR	2016	2,51
6307	FLYTTNING	2016	1,16
6308	LOKALTRAFIK	2016	12,37
6310	BÅTRESOR, IN- OCH UTRIKES	2016	0,87
6311	UTRIKES FLYGRESOR	2016	5,90
6312	REGIONAL BUSSTRAFIK	2016	0,58
08	Post och telekommunikationer	2016	35
08.1	Posttjänster	2016	1,52
6403	BREV OCH PAKET	2016	1,52
08.2	Teleutrustning	2016	7,16
6410	UTRUSTNING, BORDSTELEFON	2016	0,92
6416	UTRUSTNING, MOBILTELEFON	2016	6,24
08.3	Teletjänster	2016	26,32
6409	MOBILTELEFONI	2016	16,09
6411	FASTA NÄTTJÄNSTER	2016	10,23
09	Rekreation och kultur	2016	120
	Audiovisuell och fotografisk utrustning samt	2016	
09.1	datorutrustning		15,48
7105	TV, LITEN	2016	0,16
7106	RADIO	2016	0,13
7108	STEREOPAKET	2016	0,20
7111	VIDEOKAMERA	2016	0,17

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

7112	TV, STOR	2016	3,18
7115	DVD-SPELARE	2016	0,34
7117	HEMMABIOPAKET	2016	0,35
7118	MP3-SPELARE	2016	0,10
7206	DIGITALKAMERA	2016	0,60
7304	INSPELAD MUSIK	2016	2,56
7307	DVD-FILM	2016	1,08
7713	DATORER	2016	4,96
7719	DATORTILLBEHÖR	2016	1,65
09.2	Andra större varor för rekreation	2016	6,53
6104	HUSVAGN	2016	1,30
6112	HUSBIL	2016	1,13
7305	MUSIKINSTRUMENT	2016	0,60
7705	UTOMBORDSMOTOR	2016	0,32
7706	FRITIDSBÅT	2016	1,09
7707	REPARATION/UNDERHÅLL AV BÅT	2016	2,09
09.3	Övriga fritidsvaror	2016	27,88
7119	SPELKONSOL	2016	0,51
7414	FRÖ/LÖK	2016	1,51
7415	BLOMMOR/VÄXTER	2016	5,21
7506	SKIDUTRUSTNING	2016	0,73
7512	SPORTARTIKLAR	2016	3,16
7513	FRILUFTSARTIKLAR	2016	1,34
7601	LEKSAKER	2016	4,52
7607	TV OCH DATASPEL	2016	2,42
7711	DJURMAT	2016	4,25
7715	BLOMJORD	2016	0,41
7716	VÄXTNÄRING	2016	0,28
7720	VACCINATION AV HUND	2016	2,51
7721	BLOMKRUKA	2016	0,42
7722	LÄKEMEDEL FÖR SÄLLSKAPSDJUR	2016	0,33
7723	HUSDJUR	2016	0,28
09.4	Rekreationstjänster och kulturella tjänster	2016	46,47
7801	FRAMKALLNING	2016	0,39
7802	BILJETT, IDROTTSTÄVL,	2016	3,90
7803	BIOBILJETT	2016	2,31
7804	TEATERBILJETT	2016	1,56
7805	INTRÄDESBILJETT, NÖJEN	2016	2,37
7807	TV-LICENS	2016	4,56
7808	LOTTERI TIPS TOTO	2016	12,19
7809	HYRA AV FILM	2016	1,78
7810	TV-, FILM- OCH MUSIKTJÄNSTER	2016	4,90
7811	MOTIONSUTÖVNING	2016	11,55
7812	HYRA SOMMARPLATS FÖR BÅT	2016	0,34
7814	MUSEER	2016	0,62
09.5	Tidningar, böcker och skrivmaterial	2016	10,43
7901	DAGSTIDNINGAR LÖSNR	2016	1,65

Ekonomisk statistik (ES)

Prisstatistik (PR)

Christer Andersson

	7902	DAGSTIDNINGAR PREN,	2016	1,65
	7903	POPULÄRTIDSKRIFT LÖSNR	2016	0,91
	7904	POPULÄRTIDSKRIFT PREN,	2016	1,26
	7905	BÖCKER	2016	3,12
	7906	GRATULATIONSKORT	2016	1,10
		FÄRGPATRON BLÄCKSTRÅLESKRI-	2016	
	7907	VARE		0,23
	9313	KOLLEGIEBLOCK	2016	0,51
09.6		Paketresor	2016	13,21
	6309	FLYGCHARTER	2016	13,21
10		Utbildning	2016	5
	9803	PRIVAT UTBILDNING	2016	1,81
	9806	FRITIDSAVGIFT	2016	3,19
11		Restauranger och logi	2016	67
11.1		Restauranger	2016	58,49
	9401	RÖDVIN	2016	2,64
	9403	ÖL, > 4,5 %	2016	3,80
	9405	SPRITDRYCKER	2016	1,92
	9406	ÖL, 3,6 – 4,5 %	2016	0,56
	9502	LÄSKEDRYCK, RESTAURANG	2016	2,39
	9509	MIDDAG	2016	5,78
	9519	DAGENS LUNCH, RESTAURANG	2015	26,31
	9520	LUNCH A LA CARTE, REST,	2016	4,79
	9521	EN KOPP KAFFE, RESTAURANG	2016	2,18
	9552	PIZZA	2016	4,51
	9554	SNABBMAT	2016	1,10
	9555	KAFFEBRÖD, RESTAURANG	2016	1,68
	9559	DAGENS LUNCH, PERS, MATSAL	2016	0,83
11.2		Logi	2016	8,52
	9603	STUGBYVISTELSE	2016	1,13
	9604	HOTELLRUM VARDAG	2016	2,47
	9605	HOTELLRUM VECKOSLUT	2016	3,32
	9606	CAMPING	2016	1,59
12		Diverse varor och tjänster	2016	63
12.1		Personlig hygien	2016	28,74
	9205	TVÅL	2016	0,59
	9208	SCHAMPO	2016	1,77
	9215	PERMANENT	2016	5,63
	9216	RAKAPPARAT	2016	0,52
	9219	BLÖJOR	2016	1,38
	9220	VARAKTIGA TOALETTARTIKLAR	2016	0,96
	9222	DEODORANT, HUDCREME M M	2016	2,98
	9223	ANDRA EJ VARAKT TOAL,ART	2016	0,41
	9224	TOALETTPAPPER M M	2016	1,73
	9225	KOSMETIKA	2016	2,70
	9226	HÅRKLIPPNING	2016	10,07
12.3		Övriga personliga tillhörigheter	2016	6,53

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

9303	UR	2016	1,69
9305	SMYCKE	2016	2,15
9306	BARNVAGN	2016	0,38
9318	VÄSKA	2016	1,93
9320	BILBARNSTOL	2016	0,38
12.4	Socialt skydd	2016	1,74
9805	BARNOMSORG	2016	1,74
12.5	Försäkringar	2016	11,78
6216	BILFÖRSÄKRING	2016	5,88
9801	HEMFÖRSÄKRING	2016	1,65
9804	SJUK-& OLYCKSFALLSFÖRÄKRING	2016	4,25
12.6	Övriga finansiella tjänster	2016	10,32
9802	BANKTJÄNSTER	2016	10,32
12.7	Övriga tjänster	2016	3,89
9701	BEGRAVNINGSKOSTNAD	2016	1,80
9702	PASSAVGIFT	2016	0,72
9703	JURISTARVODE	2016	0,96
9704	ANNONSKOSTNAD	2015	0,41

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Bilaga 3 Urvalsstorlekar och insamlingsätt per strata

Beskrivning	Bransch SNI	Urval netto	Insamling sätt
Handel med bilar	45110	5	Besök
Bilverkstäder	45201	5	Tele
Däckverkstäder	45204	5	Tele
Detaljhandel med bilreservdelar & tillbehör	45320	5	Besök
Partihandel m virke & sanitetsgoods	46730	5	Besök
Stormarknader	47111	10	Besök
Stormarknader	47111	10	Kassareg.
Livsmedelhandel	47112	41	Besök
Livmedelshandel	47112	41	Kassareg
Varuhus	47190	10	Besök
Tobaksaffärer	47260	6	Tele
Hälsokostbutiker	47291	5	Tele
Bensinstationer	47300	80	Tele
Datorbutiker	47410	13	Besök
Telebutiker	47420	27	Tele
Radio & TV	47430	18	Besök
Garn-, tyg- & sybehörsaffärer	47510	9	Tele
Järn, bygg- & VVS-varuhandel	47520	10	Besök
Färghandel	47523	5	Tele
Tapet- & matt och golvbeläggningshandel	47531	8	Besök
Hemtextilbutiker	47532	20	Besök
Vitvaru- & hushållsmaskinaffärer	47540	6	Besök
Möbel- och mattaffärer	47591	23	Besök
Bosättningsaffärer	47593	16	Besök
Belysnings- och elaffärer	47594	6	Tele
Musikhandel	47595	5	Tele
Bokhandel	47610	5	Tele
Pappershandel	47622	6	Tele

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Skiv- och videobutiker	47630	10	Tele
Sport- och cykelaffärer	47640	25	Besök
Leksaksaffärer	47650	22	Besök
Klädesaffärer	47710	115	Besök
Skoaffärer	47721	28	Besök
Väskaffärer	47722	10	Tele
Apotek	47730	5	Besök
Parfymaffärer	47750	8	Tele
Blomster- & trädgårdsva- ruhandel	47761	23	Besök
Zooaffärer	47762	5	Besök
Uraffärer	47771	8	Besök
Guldsmedsaffärer	47772	11	Besök
Optiker	47781	9	Tele
Fotoaffärer	47782	5	Tele
Övriga specialbutiker	47789	5	Tele
Postorder, brett sortiment	47911	5	Internet
Postorder, textil och kon- fektion	47912	5	Internet
Postorder, böcker och media	47913	5	Internet
Postorder, datorer & elektronisk utrustning	47914	5	Internet
Hotell exkl konferensan- läggningar (KPI)	55100	46	Tele
Restauranger	56100	86	Tele
Personal matsal	56291	7	Tele
Veterinärkliniker	75000	5	Tele
Video- och DVD- filmuthyrare	77220	7	Besök
Bilbesiktning	84112	6	Tele
Tandläkare	86230	32	Tele
Konsumenttvätter	96012	6	Tele
Frisörssalonger	96021	33	Tele
Övriga konsumenttjänster	96060	5	Internet

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Bilaga 4 Utvalda tabeller och diagram samt statistikdatabasen

Utvalda tabeller och diagram

Konsumentprisindex (KPI)

KPI, fastställda tal (1980=100)	Tabell
KPI, historiska tal, 1830-	Tabell
KPI, huvudgrupper, mån	Tabell
KPI, huvudgrupper, år	Tabell
KPI, 12-månadersförändring (Inflationstakten)	Tabell
KPI, index (1949 = 100)	Tabell
KPI, månadsförändring	Tabell
Inflationstakten enligt KPI	Diagram
Inflation i Sverige 1831-2015	Diagram
Prisnivån i Sverige 1830-2015	Diagram

Konsumentprisindex med konstant skatt (KPI-KS)

KPI med konstant skatt (1980=100)	Tabell
KPI med konstant skatt, 12-månadersförändring	Tabell
KPI med konstant skatt, månadsförändring	Tabell

Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP)

HIKP, index (2005=100)	Tabell
HIKP-CT, index (2005=100)	Tabell
HIKP, 12-månadersförändring	Tabell
HIKP-CT, 12-månadersförändring	Tabell
Inflationstakten enligt HIKP för olika länder	Diagram
Inflationstakten enligt HIKP	Diagram
Inflationstakten enligt HIKP och HIKP-CT	Diagram

Underliggande inflation (KPIF) och (KPIF-KS)

Inflationstakten enligt KPI och KPIF	Diagram
KPIF, index (1987=100)	Tabell
KPIF, 12-månadersförändring	Tabell
KPIF, månadsförändring	Tabell
KPIF med konstant skatt, 12-månadersförändring	Tabell
KPIF med konstant skatt, månadsförändring	Tabell
NPI, index (1980=100)	Tabell

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Prisbasbelopp

Prisbasbelopp

Tabell

Förhöjt prisbasbelopp

Tabell

Tabeller i Statistikdatabasen

Konsumentprisindex (KPI)

Konsumentprisindex (KPI) totalt, fastställda tal, 1980=100. Månad 1980M01-2005M12

Konsumentprisindex (KPI) totalt, fastställda tal (två decimaler), 1980=100. Månad 2006M01-2016M02

Konsumentprisindex (KPI) totalt, skuggindex, 1980=100. Månad 1980M01-2016M02

Konsumentprisindex (KPI) årsmedeltal totalt, skuggindex, 1980=100. År 1980-2015

Konsumentprisindex (KPI) efter varu-/tjänstegrupp (COICOP), 1980=100. Månad 1980M01-2016M02

Konsumentprisindex (KPI) årsmedeltal efter varu-/tjänstegrupp (COICOP), 1980=100. År 1980-2015

Konsumentprisindex (KPI)/Levnadskostnadsindex utan direkta skatter och sociala förmåner, juli 1914=100. Månad 1914M01-2016M02

Konsumentprisindex (KPI)/Levnadskostnadsindex utan direkta skatter och sociala förmåner, juli 1914=100. År 1914-2015

Konsumentprisindex (KPI), 12-månadersförändring (inflationstakten), 1980=100. Månad 1980M01-2016M02

Konsumentprisindex (KPI), 1-månadsförändring. Månad 1980M01-2016M02

Konsumentprisindex med konstant skatt (KPI-KS)

Konsumentprisindex med konstant skatt (KPI-KS), 1980=100. Månad 1980M01-2016M02

Konsumentprisindex med konstant skatt (KPI-KS), årsmedeltal, 1980=100. År 1980-2015

Konsumentprisindex med konstant skatt (KPI-KS), 12-månadersförändring 1980=100. Månad 1980M01-2016M02

Konsumentprisindex med konstant skatt (KPI-KS), månadsförändring. Månad 1980M01-2016M02

Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP)

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Harmoniserat konsumentprisindex, 2005=100. Månad 1995M01-2016M02

Harmoniserat konsumentprisindex, 12-månadersförändring, 2005=100. Månad 1995M01-2016M02

Harmoniserat konsumentprisindex, 1-månadsförändring, 2005=100. Månad 1995M01-2016M02

Harmoniserat konsumentprisindex, 2005=100. År 1995-2015

Harmoniserat konsumentprisindex - CT, 2005=100. Månad 2004M01-2016M02

Harmoniserat konsumentprisindex - CT, 12-månadersförändring, 2005=100. Månad 2004M01-2016M02

Harmoniserat konsumentprisindex - CT, 1-månadsförändring, 2005=100. Månad 2007M05-2016M02

Harmoniserat konsumentprisindex - CT, 2005=100. År 2007-2015

Underliggande inflation (KPIF)

Underliggande inflation, tolv månaderstal enligt KPIF. Månad 1988M01-2016M02

Underliggande inflation, 1-månadsförändring enligt KPIF. Månad 1988M01-2016M02

Konsumentprisindex med fast ränta och kontant skatt (KPIF-KS)

Konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt (KPIF-KS), 12-månadersförändring enligt KPIF-KS. Månad 1987M01-2016M02

Konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt (KPIF-KS), 1-månadersförändring enligt KPIF-KS. Månad 1987M01-2016M02

Prisbasbelopp

Prisbasbeloppet (Basbeloppet). År 1960-2016

Förhöjt prisbasbelopp. År 1996-2016

Äldre tabeller som ej uppdateras

Konsumentprisindex (KPI), 12-månadersförändring (inflationstakten, enligt gammal metod), uppdateras ej efter 2004M12), 1980=100. Månad 1980M01-2004M12

Underliggande inflation, tolv månaderstal enligt KPIX. Månad 1980M01-2015M12

Underliggande inflation, 1-månadsförändring enligt KPIX. Månad 1980M01-2015M12

Nettoprisindex (NPI), 1980=100. Månad 1980M01-2013M12.

Nettoprisindex (NPI, årsmedeltal 1980=100). År 1980-2013.

Ekonomisk statistik (ES)
Prisstatistik (PR)
Christer Andersson

Nettoprisindex (NPI), 12-månadersförändring 1980=100. 1980M01-2013M12.

Nettoprisindex (NPI), månadsförändring. Månad 1980M01-2013M12.

Nettoprisindex (NPI), 12-månadersförändring (enligt gammal metod, uppdateras ej efter 2004M12), 1980=100. Månad 1980M01-2004M12

Underliggande inflation, tolvmånaderstal enligt UND1X (enligt gammal metod, uppdateras ej efter 2004M12). Månad 1980M01-2004M12

Underliggande inflation, tolvmånaderstal enligt UNDINHX (enligt gammal metod, uppdateras ej efter 2004M12). Månad 1980M01-2004M12

Underliggande inflation, tolvmånaderstal enligt UNDINHX. Månad 1980M01-2007M09

Underliggande inflation, 1-månadsförändring enligt UNDINHX. Månad 1980M01-2007M09